

3^e Programmamonitor 2007

Raad 1 november 2007

_____
_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____
_____

Inhoudsopgave

	Blz.
1. Inleiding	5
2. Afwijkingen/ontwikkelingen per programma	7
3. Totaaloverzicht financiële gevolgen 3 ^e monitor	53
4. Financiële stand saldi begroting 2007 incl. meerjarenperspectief	54
5. Overzicht openstaande raadstoezeggingen	bijlage 1
6. Overzicht openstaande moties	bijlage 2
7. Overzicht actiepunten accountant	bijlage 3
8. Evaluatie Wijkontwikkelingsplannen (WOP)	bijlage 4

_____
_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____
_____

---

1. INLEIDING

Doel van de programmamonitor is de raad tussentijds in staat te stellen de kaders van de begroting waar nodig bij te sturen. In de loop van het jaar doen zich ontwikkelingen voor die aanleiding geven tot bijstelling van doelstellingen/prestaties en budgetten. De programmamonitor is bij uitstek het (verantwoordings)instrument, dat voor u een sturingsmoment kan vormen.

In deze 3^e monitor gaat het om een volledige en integrale beleidsmatige en cijfermatige doorlichting van de programma's. Daarbij zijn zowel prestatiebijstellingen gebaseerd op een eindejaarsprognose als mee- en tegenvallers aan de orde.

Leeswijzer

Als eerste wordt ingegaan op de *afwijkingen/ontwikkelingen per programma*.

In hoofdstuk 3 presenteren we een *totaaloverzicht van de financiële gevolgen* van de monitor en in hoofdstuk 4 schetsen we een beeld van de *financiële stand van de saldi van de (concept) meerjarenbegroting*.

In de bijlagen melden wij de voortgang van de *openstaande raadstoezeggingen en moties*. We geven kort de stand van zaken weer van de *adviezen van de accountant over 2005/2006*. Tot slot kunt u terugvinden de beschikbare evaluaties van de Wijkontwikkelingsplannen (WOP's).

_____
_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____
_____

2. AFWIJINGEN/ONTWIKKELINGEN PER PROGRAMMA

2.1.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 1 Werk en Economie

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
Het vergroten van de werkgelegenheid, waarbij gestreefd wordt naar een gevarieerd werkgelegenheidsaanbod.	Het aandeel dienstverlenende, arbeidsintensieve bedrijven en bedrijven met laaggeschoold werk stijgt met 2% per 2010 t.o.v. 2005 (van 33% naar 35%).		De polder Cornelisland wordt zo spoedig mogelijk in ontwikkeling genomen teneinde ondernemers ruimte te bieden voor nieuwe vestigingslocaties.	Er is een nieuw uitwerkingsplan in procedure gebracht. Effectindicator: Het aandeel arbeidsintensieve bedrijven en bedrijven met laaggeschoold werk is niet meetbaar. Het LISA houdt alleen cijfers bij per bedrijfstak. In vorige begrotingen en in het ISV werd als indicator alleen gemeten het % dienstverlenende en niet commerciële bedrijven. Voorgesteld wordt de effectindicator aan te passen in: Het aandeel dienstverlenende en niet commerciële bedrijven stijgt met 2% per 2010 t.o.v. 2005 (van 33% naar 35%).	Het uitwerkingsplan is goedgekeurd door gedeputeerde staten. Onteigeningsprocedure wordt voortgezet.
		De gemeentelijke dienstverlening wordt door bedrijven gewaardeerd met minimaal een 7 per eind 2007.	Inrichten van een ondernemersloket, intensiveren van bedrijfsbezoeken en contacten met vertegenwoordigers van bedrijven, voeren van bedrijfsvriendelijk beleid door beperking administratieve lasten en bundeling van onvermijdelijke controles.	In het tweede kwartaal van 2007 zullen in het kader van <i>Ridderkerk Werkt</i> de eerste gesprekken met ondernemers en andere betrokken partijen plaatsvinden, waarmee een beeld verkregen wordt welke dienstverlening gewenst is.	De gesprekken met ondernemers zijn gestart en worden in het derde en vierde kwartaal geïntensiveerd. <u>Prestatie-indicator:</u> Aangezien pas in 2007 een nulmeting is gedaan waaruit acties voortkomen is het resultaat ervan pas in 2010 te meten. Daarom wordt voorgesteld het meetmoment naar 2010 te verschuiven. <u>Wat daarvoor doen? (Activiteiten):</u> Inrichten van een ondernemersloket: Op dit moment wordt onderzocht aan welke dienstverlening het bedrijfsleven in Ridderkerk behoefte heeft. Uit deze onderzoeken moet blijken of er behoefte is in Ridderkerk aan een ondernemersloket (in welke vorm dan ook). Het is derhalve nu nog te vroeg om te stellen dat we een loket gaan realiseren. Daarom wordt voorgesteld deze activiteit te schrappen.
Stimuleren dat iedere Ridderkerker volwaardig deelneemt aan de samenleving en verantwoordelijk en betrokken is.	Het werkloosheidspercentage in Ridderkerk ligt minimaal 60% onder het gemiddelde in de regio (thans 4% in Ridderkerk, 10% in de regio, 6% regio exclusief Rotterdam)	Het aantal bijstandsgerechtigden neemt tussen 2006 en 2010 af met minimaal 25%.	In 2008 neemt minimaal 50% van de harde kern van de uitkeringsgerechtigden deel aan een reïntegratieproject, krijgt een baan aangeboden of een voorziening op het gebied van zorg.	Voor de zomer 2007 wordt een bestandsanalyse gedaan, om de harde kern in beeld te krijgen. Er komt in het tweede kwartaal een B&W voorstel om beleid rond ontheffingen arbeidsverplichtingen te herzien.	Als gevolg van achterblijvende prestaties, te weinig aanmeldingen bij reïntegratiebureau's, te weinig uitstroom naar werk, etc. zal in 2007 weer een onderbesteding op het werkdeel plaatsvinden. Zoals elders in deze monitor reeds gemeld, wordt er een regisseur werk aangetrokken die het functioneren van de arbeidsmarkt moet verbeteren. Deze regisseur zal de relaties met het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen, CWI en uitzendbureau's verstevigen om betere uitstroomkansen voor het bestand te realiseren. Verder vindt er een bestandsanalyse plaats omdat de mogelijkheden van het bestand onvoldoende in beeld zijn. Deze bestandsanalyse zal eind oktober 2007 gereed zijn.
		Instroom in de uitkering wordt jaarlijks met 10% verminderd.	In 2007 werken minimaal 100 klanten van de WWB met behoud van uitkering.	Loopt volgens planning, tot nu toe zijn 69 cliënten met behoud van uitkering aan het werk.	Loopt volgens planning, tot nu toe zijn 93 cliënten met behoud van uitkering aan het werk

2.1.1 (Vervolg) Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 1 Werk en Economie

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
			In 2007 doet minimaal 50% van de klanten van de WWB die niet in een ander traject kunnen vrijwilligerswerk.	Gunning voor de aanbesteding reïntegratietrajecten voor perceel 4 is teruggetrokken, omdat niet het gewenste aanbod is verkregen. Perceel 4 is gericht op de inschakeling van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat dan om voorbereidende trajecten, waarin een aantal belemmeringen (psychosociaal, schulden) worden opgelost. Er zal een pilot worden gestart met meerdere partijen om te kunnen bepalen welk aanbod het meest aansluit bij de problematiek van de doelgroep.	Inmiddels zijn afspraken gemaakt met een aantal reïntegratiebureaus voor de percelen 1, 2 en 3. Voor perceel 4 wordt samengewerkt met 3 bedrijven, die elke een andere methodiek hanteren. Dit is een pilot-project, per bedrijf worden enkele kandidaten aangemeld, om te zien welke aanpak voor deze doelgroep het meest effectief is.
			Er worden 95 werkplekken, waarvan 70 beschermde banen en 25 opstapbanen, gerealiseerd in 2006.	Momenteel zijn er 54 beschermde banen ingevuld. Contract met SDW voor 10 extra beschermde banen is in april getekend. Inventarisatie kandidaten is al gestart.	Op dit moment zijn 53 beschermde banen ingevuld, met SDW wordt samengewerkt om de nog openstaande plekken in te vullen. Er is 1 opstapbaan ingevuld. Dit instrument richt zich met name op het bedrijfsleven. Te verwachten is, dat het gebruik hiervan zal toenemen als de contacten met het bedrijfsleven worden geïntensiverd.
		Van het aantal ingediende aanvragen voor een uitkering krijgt minimaal 50% rechtstreeks werk aangeboden (work first principe).	De Gemeente faciliteert indien nodig kinderopvang voor uitkeringsgerechtigden in het kader van Work First.	Er is een nieuw contract gesloten met Maatwerk. Maatwerk is de nieuwe aanbieder van Work First trajecten.	Uitkeringsgerechtigden die kinderopvang nodig hebben worden zonodig gefaciliteerd.
			Jaarlijks worden met minimaal 10 bedrijven afspraken gemaakt over het in dienst nemen van werklozen uit de onderkant van de arbeidsmarkt.	In mei zal het projectplan <i>Gesmeerd Werk</i> worden vastgesteld. Op basis van dat projectplan zullen gesprekken met ondernemers worden gevoerd over de vraag onder welke voorwaarden zij werkzoekenden in dienst willen en kunnen nemen.	In mei 2007 is het Actieplan <i>Gesmeerd Werk</i> vastgesteld door het college. Het Actieplan is ter informatie aan de Raad gezonden. Doelstelling van het actieplan is de werking van de lokale arbeidsmarkt te verbeteren. Hiertoe worden samenwerkingsafspraken gemaakt met het Centrum voor Werk en Inkomen, het bedrijfsleven in Ridderkerk, uitzendbureaus en reïntegratiebureaus. Om oa. deze doelstelling te verwezenlijken wordt een regisseur werk aangetrokken. Deze persoon zal de relaties met de genoemde partners onderhouden en intensiveren.
		Jongeren tot 27 jaar zijn niet langer dan 3 maanden werkloos.	Opsporen en activeren van niet-actieven, met nadruk op jongeren tot 27 jaar.	Onderzocht wordt op welke wijze de aanpak van het ESF-project Jeugdwerkloosheid kan worden uitgebreid tot jongeren tot 27 jaar. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de werkzaamheden van afdeling Leerplicht en het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig Schoolverlaters.	Op basis van de evaluatie zal de aanpak worden geïntegreerd in de huidige werkwijze. Onderdeel van de evaluatie is ook de vraag of de aanpak alleen voor jongeren tot 27 jaar moet gelden of voor het gehele bestand.
		Binnen de wettelijke termijn van 12 maanden na verzoek tot indicatiestelling wordt een geschikte arbeidsplaats binnen de WSW aangeboden.		Dit valt onder de verantwoordelijkheid van Drechtwerk, dat de WSW uitvoert. Vanaf 1 januari 2008, als de nieuwe WSW van kracht wordt, krijgt de gemeente deze verantwoordelijkheid. Er zullen dan met Drechtwerk afspraken moeten worden gemaakt over de manier waarop men dit realiseert. Drechtwerk zal aan de gemeente Ridderkerk rapporteren wat de huidige stand van zaken met betrekking tot de wachtlijst voor Ridderkerk is.	Er staan 17 mensen op de wachtlijst voor Drechtwerk. Er worden met Drechtwerk afspraken gemaakt over de inzet van middelen uit het W-deel van de WWB om de wachtlijst te bekorten.

2.1.2 Stand van zaken lasten en baten programma 1 Werk en economie

Omschrijving	voordeel + / nadeel -				
	Begr. na wijz.	Concept meerjarenbegroting 2008-2011			
	2007	2008	2009	2010	2011
Geraamde lasten t/m 8 ^e begr.wijz.	-17.464.300	-21.967.400	-23.869.000	-27.577.400	-17.270.900
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	2.250.400	-1.004.700	-1.004.700	-1.004.700	-1.004.700
Verwachte totale lasten	-15.213.900	-22.972.100	-24.873.700	-28.582.100	-18.275.600
Geraamde baten t/m 8 ^e begr.wijz.	16.514.200	21.187.900	23.377.900	27.644.400	17.413.800
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	-2.204.600	1.004.700	1.004.700	1.004.700	1.004.700
Verwachte totale baten	14.309.600	22.192.600	24.382.600	28.649.100	18.418.500
Saldo wijzigingen 3 ^e monitor	45.800	0	0	0	0
Saldo progr. incl. wijzigingen 3e monitor	-904.300	-779.500	-491.100	67.000	142.900

2.1.3 Toelichting nog te verwerken wijzigingen 3^e monitor

- § In 2006 heeft uw raad besloten om voor de uitvoering van o.a. de Wet Werk en Bijstand een gemeenschappelijke regeling te vormen met de gemeente Albrandswaard. Omdat Ridderkerk centrumgemeente is, heeft dit structurele gevolgen voor de begroting die nog niet geraamd zijn. De totale uitvoeringskosten (lasten exclusief apparaatskosten die al wel in onze begroting zijn opgenomen) en ontvangsten (baten) voor de gemeente Albrandswaard worden beide begroot op afgerond € 1.000.000,-- (verloopt budgettair neutraal voor 2007-2011).
- § De raming voor uitstroombestemming Albrandswaard is in 2007 met € 66.300,-- neerwaarts bijgesteld evenals de vergoeding door Albrandswaard (budgettair neutraal voor 2007).
- § Besloten is het pand aan de Maaslaan 2 te verkopen. De opbrengst is € 43.300,-- waartegenover extra afschrijving van de boekwaarde staat van € 13.500,-- (per saldo € 29.800,-- voordelig voor 2007).
- § Voor de woningen Bizetstraat en Noordhave is een afdracht aan het regiofonds gedaan van € 124.000,--. Hiervoor ontvangt de gemeente een bijdrage van de Stichting Woonvisie. Aangezien de bijdrage voor de Bizetstraat al in 2006 verantwoord is, is in 2007 alleen de bijdrage voor Noordhave ontvangen van € 98.900,-- (voordelig voor 2007).
- § In 2007 zijn onderzoekskosten gemaakt voor aanpassing van het haventerrein t.b.v. een nieuwe huurder voor een bedrag van € 15.000,--. In de begroting is met deze kosten geen rekening gehouden (nadelig voor 2007).
- § In 2007 zijn onvoorziene advocaatkosten i.v.m. de procedure woonboot Annemarij gemaakt voor een bedrag van € 25.000,-- (nadelig voor 2007).
- § Bij de grondbedrijfcomplexen m.b.t. bedrijven vallen de financieringskosten in 2007 € 63.800,-- hoger uit dan geraamd. Bij complex Nieuw Reyerwaard Zuid vallen de kosten voor uitbesteed werk € 300.000,-- lager uit als gevolg van enerzijds een voordeliger aanbesteding en anderzijds een te hoge raming. Bij complex Cornelisland zijn er in 2007 minder grondaankopen geweest waardoor de kosten € 2.000.000,-- lager zijn. De afdracht aan het regiofonds bij complex Veren Ambacht is € 49.300,-- lager. Alle mutaties in de grondexploitatie werken op dit programma budgettair neutraal uit. De per saldo lagere lasten worden per complex naar de balans overgebracht (in afwachting van het moment van afsluiten met winst- dan wel verliesneming).

2.1.4 Stand van zaken wensen nieuw beleid

25% minder bijstandsgerechtigden, geen jongere tot 27 met uitkering + elke jongere een startkwalificatie (diploma, certificaat, toegeleiding naar werk)

Onderzocht wordt op welke manier de ervaringen uit het ESF-project Jeugdwerkloosheid kunnen worden ingebed in een structurele aanpak. Onderzocht wordt of het mogelijk is de leeftijdsgrens uit te breiden van 23 naar 27 jaar.

Participatieplaatsen

Besluitvorming door de overheid betreffende de participatiebanen is vertraagd in verband met de vorming van een nieuw kabinet. Zodra de wetgeving dit toelaat, zullen participatiebanen worden gecreëerd conform de Reïntegratieverordening Wet Werk en Bijstand Ridderkerk 2007. Inmiddels is het wetsvoorstel ter behandeling aan de eerste kamer aangeboden. In het wetsvoorstel is sprake van participatieplaatsen in plaats van banen. De reïntegratieverordening zal te zijner tijd worden aangepast.

Meer stageplaatsen mogelijk maken binnen Ridderkerk bij bedrijven, instellingen en scholen voor moeilijk bemiddelbare scholieren zonder startkwalificatie

Dit maakt onderdeel uit van het project Gesmeerd Werk. Het actieplan Gesmeerd Werk is in mei 2007 door het College vastgesteld. Er is een start gemaakt met de uitvoering en er worden bedrijven benaderd.

2.1.5 Stand van zaken investeringen 2007

Er zijn geen wijzigingen.

2.1.6 Overzicht verschuiving > €50.000,- tussen producten binnen programma 1 (zonder budgettair effect)

Geen verschuiving.

2.1.7 Trends en knelpunten programma 1 Werk en economie

- De opgaande lijn in de economische groei laat een toenemende belangstelling zien voor nieuwe vestigingsmogelijkheden. Goed renderende bedrijven zoeken nog wel nieuwe vestigingslocaties. In Ridderkerk zijn die vrijwel niet meer voorhanden. De moeizame grondvererving in Cornelisland leidt tot schaarste in uitgeefbare grond voor bedrijfsdoeleinden, specifiek voor Ridderkerkse bedrijven.
- Onder andere als gevolg van vermindering van de Rijkssubsidie levert de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) financiële problemen op voor het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden, Drechtwerk.
- Het kabinet is voornemens de WSW per 1 januari 2008 te moderniseren, waarbij de verantwoordelijkheid voor de uitvoering bij de gemeenten wordt gelegd. Ook zullen de geldstromen van de WSW via de gemeenten gaan lopen. Samen met de andere gemeenten die deelnemen aan de GR Drechtwerk wordt onderzocht op welke wijze Ridderkerk de WSW in de toekomst kan uitvoeren. Centraal staat daarbij hoe Met de Stadsregio, LTO-Noord/Glaskracht, Freshworld wordt constructief gesproken over de eventuele consequenties van de ruimteclaim die voor bedrijfsterrein is gelegd op een nader te bepalen deel van de polder Nieuw Reijerwaard.
- Om de werkloosheid onder de jongeren te bestrijden, worden met behulp van subsidie uit het Europees Sociaal Fonds specifieke trajecten samengesteld en uitgevoerd. Deze trajecten richten zich op het behalen van een startkwalificatie door de deelnemende jongeren of het hebben van een plaats op de arbeidsmarkt. Het project wordt in het derde kwartaal van 2007 geëvalueerd en op basis van de evaluatie worden voorstellen voor een vervolg gedaan.
- Vanaf 1 januari 2007 is aan 11 jongeren onder de 27 jaar een uitkering toegekend. In de vergelijkbare periode in 2006 zijn 27 uitkeringen toegekend aan jongeren onder de 27 jaar. Er is sprake van een daling. Er wordt landelijke wetgeving verwacht, die de doelstelling van het college om te voorkomen dat jongeren tot 27 jaar een uitkering nodig hebben, ondersteunt.
- We zijn gestart met de uitvoering van het programma *Ridderkerk Werkt*. Binnen dit programma wordt een koppeling gemaakt tussen de doelstelling vergroten van de werkgelegenheid (m.n. in de dienstverlening) en het terugbrengen van de werkloosheid. Bij de uitvoering van dit programma worden de relevante partners betrokken, omdat die nodig zijn voor het behalen van de doelstellingen.
- Onderdeel van Ridderkerk Werkt is het opstellen van een economische visie Sterk Werk. Bouwstenen voor het opstellen van deze visie zijn een aantal externe onderzoeken, oa. naar parkmanagement en herstructurering van bedrijfsterreinen, vermindering van regeldruk bij bedrijven en een visie op de Ridderster.
- De scholen voor voortgezet onderwijs, de ROC's en de nieuwe school voor praktijkonderwijs en VMBO+ zijn belangrijke partners in het arbeidsnetwerk. Zij leveren zowel de contacten met sta-

---

geverlenende bedrijven als stagiaires. De aansluiting tussen de opleidingen van de werkzoekenden en de gevraagde kwalificaties is een bron van zorg. Steeds vaker wordt gesignaleerd dat die aansluiting niet goed is. Dat gaat ten koste van de kansen van schoolverlaters op een snelle inschakeling in het arbeidsproces. In het plan van Aanpak voor het onderdeel "Aangesloten werk" binnen het programma "Ridderkerk Werkt" wordt hier verder op ingegaan. Dit Plan van Aanpak wordt in het vierde kwartaal van 2007 aangeboden aan de Raad.

- Vanaf 2007 is er een samenwerkingsverband Sociale Zaken tussen de gemeenten Ridderkerk en Albrandswaard. Verdergaande harmonisatie van beleid en uitvoering is nodig omdat anders synergie die door de samenwerking bedoeld was niet gaat plaatsvinden. Dit najaar zullen voorstellen worden gedaan om de gewenste harmonisatie per 1 januari 2008 in te voeren.
- Het kabinet, VNG en werkgevers en werknemers hebben afspraken gemaakt om meer mensen aan het werk te krijgen. Er komt een participatiefonds waarin de budgetten voor reïntegratie (W-deel), educatie (WEB) en integratie (WI) worden opgenomen. Er komt meer geld voor armoedebeleid en schuldhulpverlening en gemeenten krijgen de mogelijkheid om voor mensen met geen of een kleine kans op uitstroom naar werk langdurige arrangementen met behulp van uitkering (gesubsidieerde arbeid) te ontwikkelen.

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

2.2.2 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 2 Veiligheid

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan we daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
Ridderkerk objectief en subjectief veiliger maken.	In 2010 behoort Ridderkerk tot de top 5 van de 20 gemeenten van de (veiligheids) regio ten aanzien van de objectieve veiligheid en de (subjectieve) veiligheidsgevoelens van de inwoners.	In 80% van alle gevallen worden de normtijden bij het uitrukken van de brandweer gerealiseerd.	Monitoren of normtijden gehaald worden.	Bij meer dan 90% van de uitrukken wordt de normtijd (binnen 6 tot 8 minuten ter plaatse) gerealiseerd.	Conform 2 ^e monitor.
		Voor eind 2008 zijn de enge plekken die inwoners in beeld hebben gebracht opgelost.	Per wijk in overleg met de bewoners activiteiten vaststellen en in 2007 en 2008 realiseren	De enge plekken worden in de Combinatie gepubliceerd en in de wijkoverleggen besproken. Met in acht name van het beschikbare budget worden de prioriteiten voor de komende winter aangepakt.	Conform 2 ^e monitor.
		Afname aantal inbraken.	Stimuleren en ondersteunen initiatieven om in wijken (een vorm van) buurtpreventie te ontwikkelen.	Naar aanleiding van de regionale veiligheidsrapportage 2006 wordt gestreefd naar het opstellen van wijkveiligheidsplannen in overleg met de wijk. Het stimuleren van meer buurtpreventie wordt hierin betrokken.	O.a. via de overleggen over de wijkveiligheidsplannen wordt het belang van buurtpreventie onder de aandacht gebracht.
			De veiligheidsindex wordt per wijk in overleg met de wijk vertaald in activiteiten en jaarlijks gemonitord.	Het eerste halfjaar 2007 is met alle wijken overleg gestart om ondermeer op basis van de regionale veiligheidsrapportage 2006 prioriteiten vast te stellen.	Via wijkoverleg, werkgroepjes en vertegenwoordigers uit de wijken worden wijkveiligheidsplannen opgesteld. De reacties vanuit de wijken zijn erg verschillend. Het doel is nog dit jaar voor alle wijken over een eerste concept te kunnen beschikken.
			Vanaf 2007 worden stedenbouwkundige plannen getoetst op sociale veiligheid.	De regie voor het Politie Keurmerk Veilig Wonen is overgedragen aan de gemeente. Gestart is met de voorbereiding voor implementatie in de gemeentelijke organisatie en –processen. Het onderdeel "veilige woonomgeving" behoort hier ook toe.	De inbedding van de activiteit vindt plaats via de aan de gemeente overgedragen regie voor het Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW). Landelijk zijn enkele aanpassingen in de methodiek aangebracht en regionaal vindt nog discussie plaats over centrale of decentrale ondersteuning. Verwacht wordt dat nog dit jaar duidelijk is op welke wijze uitvoering in Ridderkerk vorm krijgt.
			Het Politiekeurmerk Veilig Wonen wordt in 2007 ingevoerd.	Onlangs is gestart met de voorbereiding van de implementatie in de gemeentelijke organisatie en –processen van het PKVW. Het PKVW bestaat uit 3 onderdelen te weten: veilige woning, veilig complex en veilige omgeving. De bedoeling is om in elk geval het onderdeel veilige woning als eerste in te voeren. In de begroting 2007 zijn hiervoor geen financiële middelen opgenomen.	Zie stand van zaken hierboven.
			Met de horecaondernemers wordt een convenant veilig uitgaan gesloten.	Van belang is hierbij met name Koninklijk Horeca Nederland te betrekken. Doel is zo mogelijk een plaatselijke afdeling in het leven te roepen. Door personele wisselingen bij de Kon. Horeca Nederland loopt dit vertraging op.	In overleg met plaatselijke horecaondernemers, Kon. Horeca Nederland en politie is afgesproken te starten met de zgn. Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan. Enkele bijeenkomsten hebben plaats gevonden en op 11 september 2007 is hiervoor een samenwerkingsovereenkomst getekend.
			Stimuleren Politiekeurmerk Veilig Ondernemen voor bedrijfsterreinen.	Op 29 maart 2007 is een intentieverklaring door partijen ondertekend voor het behalen van het Keurmerk Veilig Ondernemen voor de bedrijventerreinen Donkersloot en omgeving.	Naast het verder stimuleren van collectieve beveiliging is voor de bedrijventerreinen Donkersloot en omgeving gestart met de werkzaamheden voor het verkrijgen van het Keurmerk veilig Ondernemen. Dit gebeurt in een samenwerkingsverband van ondernemers, politie, brandweer en gemeente en ondersteunt door MKB Nederland.
		Medio 2007 bestaat er in Ridderkerk geen achterstand meer in het verstrekken van de gebruiksvergunningen.	Screenen lijst van objecten op mogelijkheid vergunningvrij maken, op basis van het Gebruiksbesluit. Objecten vergunningvrij maken dan wel zorgen voor gebruiksvergunning.	Op 1 juli 2007 is met uitzondering van enkele gemeentelijke gebouwen de inhaalslag voltooid.	Op 1 juli 2007 is met uitzondering van enkele gemeentelijke gebouwen de inhaalslag voltooid. Er is wel sprake van een behoorlijk aantal handhavingzaken die uit deze inhaalslag voortvloeit.

2.2.2 (Vervolg) Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 2 Veiligheid

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan we daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
		De crisisbeheersingsorganisatie in Ridderkerk voldoet aan de wettelijke eisen.	In een cyclus van 4 jaar, af te ronden in 2008, zijn alle eenheden van de crisisbeheersingsorganisatie zowel afzonderlijk als ook in samenhang met de overige eenheden voor hun taak geoefend en op hun taak getoetst.	Voor 17 oktober 2007 wordt elk proces afzonderlijk beoefend. Op 17 oktober 2007 vindt een bestuurlijke oefening plaats waar met name aandacht gegeven zal worden aan de verschillende deelprocessen.	Voor 17 oktober 2007 wordt elk proces afzonderlijk beoefend. Op 17 oktober 2007 vindt een bestuurlijke oefening plaats waar met name aandacht gegeven zal worden aan de verschillende deelprocessen.
		Voor overige prestaties op het gebied van veiligheid wordt verwezen naar het jaarprogramma van de politie Rotterdam-Rijnmond, welke jaarlijks behandeld wordt in de commissie BCS.	Via de jaarlijkse deelname aan de politiemonitor / veiligheidsindex zal de aangiftebereidheid worden gemonitord.	Op dit moment is nog niet zeker of de veiligheidsrapportage jaarlijks zal verschijnen.	De veiligheidsrapportage zal in het vervolg elke 2 jaar verschijnen. Jaarlijks worden wel de objectieve politiecijfers verstrekt. Op grond hiervan kan de toe- en afname van het aantal aangiften worden berekend. Toe- of afname aangiftebereid kan hieruit niet direct worden geconcludeerd.

Opmerkingen:

Incidenten in de vorm van crises, rampen of ander van buiten komend onheil kunnen inbreuk doen op realisatie van de geformuleerde effectindicatoren.

2.2.2 Stand van zaken lasten en baten programma 2 Veiligheid

Omschrijving	voordeel + / nadeel -				
	Begr. na wijz.	Concept meerjarenbegroting 2008-2011			
	2007	2008	2009	2010	2011
Geraamde lasten t/m 8 ^e begr.wijz.	-2.836.100	-2.796.700	-2.818.200	-2.815.500	-2.813.900
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	-6.800	30.000	30.000	30.000	30.000
Verwachte totale lasten	-2.842.900	-2.766.700	-2.788.200	-2.785.500	-2.783.900
Geraamde baten t/m 8 ^e begr.wijz.	137.200	55.000	55.000	55.000	55.000
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	0	0	0	0	0
Verwachte totale baten	137.200	55.000	55.000	55.000	55.000
Saldo wijzigingen 3 ^e monitor	-6.800	30.000	30.000	30.000	30.000
Saldo progr. incl. wijzigingen 3e monitor	-2.705.700	-2.711.700	-2.733.200	-2.730.500	-2.728.900

2.2.3 Toelichting nog te verwerken wijzigingen 3^e monitor

- In de bijdrage aan de Intergemeentelijke Regionale Brandweer Zuid is een bedrag van € 46.000,- opgenomen voor uitbreiding van de formatie voor preventie. Deze uitbreiding wordt per 1 november 2007 gerealiseerd, zodat dit jaar een bedrag van € 35.000,- kan worden afge- raamd (voordeel voor 2007).
- De regionale veiligheidsrapportage zal niet jaarlijks maar 2-jaarlijks verschijnen. In verband hiermee kan de raming voor externe adviezen dit jaar met € 26.700,00 worden verlaagd (voor- deel voor 2007).
- Met ingang van 2007 is een extra bedrag van € 10.000,- opgenomen ter stimulering van buurt- preventieprojecten. Verwacht wordt dat dit jaar niet zodanige initiatieven zullen zijn genomen waardoor van dit bedrag gebruik moet worden gemaakt (voordeel voor 2007).
- Tengevolge van een aanzienlijke toename van het aantal uitrukken onder andere door loze au- tomatische brandmeldingen zijn de kosten voor de vergoedingen van de vrijwilligers met € 96.000,00 toegenomen (nadeel voor 2007).
- De uitbreiding van uren van twee wijkagenten voortgezet onderwijs voor verhoging van sociale en fysieke veiligheid is aan de politie voorgelegd. De politie heeft moeite met uitbreiding van formatie via een gemeentelijke bijdrage. Met de directies van de scholen voor voortgezet on- derwijs is een voorstel voor een andere wijze van invulling om de veiligheid op deze scholen te verbeteren besproken. Voorlopig wordt het structureel beschikbaar gestelde budget van €30.000,- afgeraamd (voordeel 2007-2011). Zodra duidelijkheid bestaat over een andere wijze van invulling wordt in beeld gebracht of dit extra kosten met zich meebrengt.

2.2.4 Stand van zaken wensen nieuw beleid

Uitbreiding uren twee wijkagenten voortgezet onderwijs (verhogen sociale en fysieke veiligheid)

Zie bovenstaande toelichting (laatste bolletje).

Oplossen donkere/enge plekken door verbeteren openbare verlichting

Voor de komende winter zullen na overleg met de verschillende wijken de vastgestelde prioriteiten worden uitgevoerd.

Stimuleren vormen van buurtpreventie

Het stimuleren van buurtpreventie in andere wijken wordt betrokken in de gesprekken met de wijk- overleggen over de wijkveiligheidsplannen. Daarnaast worden zo mogelijk andere momenten benut om (vormen van) buurtpreventie te stimuleren. Dit heeft nog niet tot concrete resultaten geleid.

2.2.5 Stand van zaken investeringen 2007

Vanwege de aanbestedingsprocedure is de aanschaf van een dienstbus voor de brandweer € 4.600,- duurder uitgevallen.

2.2.6 Overzicht verschuiving > €50.000,- tussen producten binnen programma 2 (zonder budgettair effect)

Geen verschuiving.

2.2.7 Trends en knelpunten programma 2 Veiligheid

- Alle 20 gemeenten hebben ingestemd met de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR). De juridische kaders van de VRR zijn hiermee vastgesteld en wordt door middel van deelprojecten de Veiligheidsregio verder invulling gegeven. Projectmatig wordt nu de overdracht van de Ridderkerkse brandweer per 1 januari 2008 voorbereid. Volgens planning zal de gemeenteraad hierover op 4 oktober 2007 een besluit nemen.
- De adviestaak omtrent het Keurmerk Veilig Wonen is van de politie naar de gemeente gegaan. Intussen zijn landelijk enkele procedurele wijzigingen aangebracht en is het onderwerp van gesprek in het regionaal College. Het streven is voor het einde van het jaar duidelijkheid te hebben over de wijze van uitvoering in Ridderkerk.
- De Gemeentewet is zodanig gewijzigd, dat de gemeenteraad aan de burgemeester de bevoegdheid kan toekennen tijdelijk in openbare gebieden cameratoezicht toe te passen. Deze wijziging wordt betrokken in de vernieuwing van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).
- Voor het terugdringen van het aantal verwijtbare loze meldingen door automatische brandmeldinstallaties zijn maatregelen getroffen.
- Medio 2007 is de Stuurgroep Veilig Ridderkerk in het leven geroepen. Alle (deel)gemeenten in het district Feijenoord-Ridderster beschikken over een stuurgroep veilig. Het bestaande BJO (Bestuurlijk Justitieel Overleg, zgn. Driehoek) blijft in dit kader het hoogste overlegplatform.
- Onlangs is het zogeheten BIBOB-beleid vastgesteld. De Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (BIBOB) moet voorkomen dat de gemeente ongewild criminele activiteiten mogelijk maakt door het verlenen van een vergunning, het verstrekken van subsidie of het verlenen van een overheidsopdracht (aanbesteding). Onderzoek kan worden gedaan naar de achtergronden van personen of ondernemingen die een aanvraag doen. Vooral zal in Ridderkerk het instrument vooral worden ingezet bij aanvragen met betrekking tot horeca-activiteiten.
- In Ridderkerk wordt een toename van hennepcultuur ervaren. Niet ondenkbeeldig is dat dit een gevolg is van een steviger aanpak in de centrumgemeente, waardoor uitwijk naar de randgemeenten ontstaat. Met het oog hierop worden maatregelen voorbereid voor een bestuurlijke aanpak van hennepcultuur in Ridderkerk.

2.3.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 3 Bestuur en Participatie

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan we daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2° programmamonitor 2007	Stand van zaken 3° programmamonitor 2007
Grotere betrokkenheid van actoren bij beleidsontwikkeling en –uitvoering om daarmee de kwaliteit van beleid en uitvoering te verbeteren.	De algemene waardering van burgers en andere actoren over het presteren van de gemeente (kwaliteit) is eind 2010 minimaal een 7.	Minimaal 80% wordt conform beleid uitgevoerd (blijkend uit beleidsevaluaties).	Monitoren en evalueren van het beleid middels de beleidscyclus.	In de afgelopen periode zijn meer actoren betrokken bij beleidsontwikkeling en –uitvoering om daarmee de kwaliteit van beleid en uitvoering te verbeteren. Voor voorbeelden zie 'realisatie' onder 3.1 (met name punten 2, 3, en 4.) Wat betreft de waardering voor deze benadering: in de Staat van de Gemeente zijn waarderingen voor 5 burgerrollen onderzocht. Om de algemene waardering uit te drukken zijn de scores van deze 5 burgerrollen gemiddeld. De uiteindelijke score bedraagt voor 2006: 6,3. Bij deze score hoort echter een kanttekening: Met de Staat van de Gemeente wordt de algemene waardering van <i>burgers</i> gemeten. Om tot een volledig cijfer te komen zal in de toekomst ook een cijfer van de <i>andere partners</i> in de weging meegenomen moeten worden.	Geen wijzigingen
Hogere waardering van burgers voor hun invloed	Waardering door burgers en andere partners voor hun invloed (het effect van participatie) gaat van 5,4 naar minimaal een 7 per eind 2010	Burgers en andere partners vinden dat de gemeente goed naar haar inwoners luistert en goed samenwerkt met burgers, verenigingen, bedrijven en andere overheidsorganisaties (indicatoren 3, 8, 9 en 10 uit 'de staat van de gemeente')	Toepassen van de spelregels voor participatie. Nieuwe vormen van participatie zoeken.	De Spelregels Participatie zijn in 2006 vastgelegd en geïmplementeerd (zie 3.1, punt 2). In de Staat van de Gemeente is geen specifieke vraag opgenomen voor de waardering van de burgers voor hun invloed. De score is opgebouwd uit verschillende elementen waarbij de burger in de rol van 'kiezer' fungeert. De score bedroeg 5,1. Kanttekeningen: <ul style="list-style-type: none"> De meting van de Staat van de Gemeente is anders dan die van het Burgertevredenheidsonderzoek. De score van 5,4 is derhalve slecht vergelijkbaar met de score van 5,1. Met de Staat van de Gemeente wordt alleen het oordeel over invloed van de <i>burgers</i> gemeten. Om tot een volledig cijfer te komen zal in de toekomst ook een cijfer van de <i>andere partners</i> in de weging meegenomen moeten worden. 	Geen wijzigingen
		Het wijkgericht werken is per 1-1-2007 in alle wijken ingevoerd.	Vanaf 2007 wordt voor elke wijk een jaarplan opgesteld of geactualiseerd in samenspraak met de wijk.	Voor elke wijk is een jaarplan opgesteld of geactualiseerd in samenspraak met de wijk.	Geen wijzigingen
			In 2007 o.b.v. evaluatie wijkbudgetten verhogen.	De evaluatie van de wijkbudgetten zijn in maart 2007 ter kennis gebracht aan de commissies samen wonen en - leven	Inmiddels is het restantbudget van 2007 verdeeld door de verschillende Idee-teams. Bolnes, Slikkerveer, Drievliet-'t Zand, Rijsoord, Oostendam en Ridderkerk-West bruisen van de wijk- en buurtactiviteiten. In Oost en Centrum wordt gewerkt aan het opstarten.
			Wijkportefeuillehouderschap verder vorm geven.	De inhoud van het wijkportefeuillehouderschap evolueert in de contacten van de wethouders met wijkbewoners en ambtelijke staf.	Geen wijzigingen
Meer samenwerking met partners, ook in de regio.	De samenwerkingspartners, ook in de regio, waarderen de gemeente Ridderkerk als goede en deskundige partner met een duidelijke eigen visie met minimaal een 7.		Actief de samenwerking in de regio zoeken, zowel binnen de stadsregio als binnen de Drechtsteden. Speciale aandacht voor samenwerking met Barendrecht en Albrandswaard.	<ul style="list-style-type: none"> De basis voor het verbeteren van de samenwerking tussen de Ridderkerkse partners (project "bouwen aan vertrouwen") is gelegd. Het college heeft expliciet gekozen voor een verhouding met instellingen in de vorm van partnerschap. Het college heeft dit in 2006 al besproken met enkele instellingen. Dit heeft effect op de prestatieafspraken (vanuit vertrouwen en waardering van elkaars expertise geen bemoeienis met bedrijfsvoering maar met output en outcome), nog nadrukkelijker samenwerken bij beleidsontwikkeling en vanaf begin 2007 het maken van meerjarenafspraken. De samenwerking met Albrandswaard op het gebied van sociale dienstverlening is op 1 januari 2007 feitelijk van start gegaan. In enkele concrete projecten waar samenwerking met partners onder spanning stond is extra geïnvesteerd in procesbegeleiding (bij voorbeeld project Vlietplein). Een brede verkenning van samenwerkingsmogelijkheden tussen de BAR-gemeenten is gestart. In 2007 is een gemengd intervisietraject gestart tussen in totaal 10 leidinggevenden van de BAR-gemeenten. 	<ul style="list-style-type: none"> Het project "bouwen aan vertrouwen" is gekoppeld aan het maatschappelijk initiatief "Hoe Ga Je Met Elkaar Om In Ridderkerk". Woonvisie en de gemeente zijn constructief met elkaar in gesprek om communicatie en samenwerking verder te onderzoeken en vorm te geven. Een belangrijke ontwikkeling in het partnerschap met Dynamiek en de SWOR is het fusieonderzoek dat beide instellingen uitvoeren. Het college wordt hier door beide instellingen bij betrokken. De brede verkenning van samenwerkingsmogelijkheden tussen de BAR-gemeenten heeft geleid tot een concept-koersdocument dat in het najaar aan de raden zal worden aangeboden. Een aantal concrete samenwerkingsprojecten is al gestart (onderzoek gezamenlijke inkoopfunctie, verkenning samenwerking op gebied van ICT, afspraak over samenwerking op gebied van deregulering).

2.3.1 (Vervolg) Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 3 Bestuur en Participatie

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan we daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
			Invoeren relatiebeheer, waarbij onze relaties jaarlijks bevestigd worden naar de samenwerking.	De startnotitie is geschreven, momenteel worden de gewenste en aanwezige relatiegegevens geïnventariseerd ten behoeve van het projectplan. Er wordt gekeken naar de relatie met het procesbesturingssysteem. Naar verwachting zal het project per 1 januari 2008 worden afgerond.	Projectplan/plan van aanpak is geschreven. Via informatie-analyse worden wensen en eisen m.b.t. een centraal relatiebeheer(systeem) in kaart gebracht. Er wordt gekeken naar de relatie met het procesbesturingssysteem. Naar verwachting zal het project per 1 januari 2008 worden afgerond.
Goede dienstverlening aan onze inwoners	De waardering van inwoners voor de dienstverlening is minimaal een 8.	In 2010 kan 90% van de producten via het digitaal loket worden geleverd.	<ul style="list-style-type: none"> • Invoeren DigiD, Burger Service Nummer en basisregistraties. • Betere ontsluiting van gegevens door digitalisering, kennissystemen en Geografische Informatiesysteem. • Zorgen dat gegevens eenvoudig digitaal beschikbaar zijn, o.a. doormiddel van een goed werkend bestuurlijk informatiesysteem. • Zorgen dat raadsleden digitaal benaderd kunnen worden en digitaal hun informatie kunnen krijgen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Invoering DigiD is inmiddels gebeurd, het Burger Service Nummer is nog niet door de Eerste Kamer heen, met basisregistraties is gestart. • Over het kunnen publiceren van bestemmingsplannen op Internet zijn inmiddels vergevorderde gesprekken met leveranciers om dit te realiseren. • Agenda en onderliggende stukken voor de Raad worden via Internet gepubliceerd. Nu wordt gewerkt aan de realisatie van een Raadsnet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Besluit invoering Burger Service Nummer is nog niet door de Eerste Kamer heen, project basisregistraties loopt op koers, oplevering in 2009. • Het publiceren van bestemmingsplannen op Internet zal laatste kwartaal 2007 / eerste kwartaal 2008 worden gerealiseerd. • Nu wordt gewerkt aan de realisatie van een Raadsnet.

Opmerkingen

Doelstellingen t.a.v. maatschappelijke participatie zijn ondergebracht bij programma Welzijn.

2.3.2 Stand van zaken lasten en baten programma 3 Bestuur en Participatie

Omschrijving	voordeel + / nadeel -				
	Begr. na wijz.	Concept meerjarenbegroting 2008-2011			
	2007	2008	2009	2010	2011
Geraamde lasten t/m 8 ^e begr.wijz.	-3.948.700	-4.157.600	-4.285.200	-4.338.600	-4.307.000
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	-55.500	20.000	20.000	84.300	32.000
Verwachte totale lasten	-4.004.200	-4.137.600	-4.265.200	-4.254.300	-4.275.000
Geraamde baten t/m 8 ^e begr.wijz.	608.200	725.600	725.600	725.600	725.600
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	100.000	0	0	0	0
Verwachte totale baten	708.200	725.600	725.600	725.600	725.600
Saldo wijzigingen 3^e monitor	44.500	20.000	20.000	84.300	32.000
Saldo progr. incl. wijzigingen 3e monitor	-3.296.000	-3.412.000	-3.539.600	-3.528.700	-3.549.400

2.3.3 Toelichting nog te verwerken wijzigingen 3^e monitor

Naar aanleiding van het inkooptraject accountantsdiensten kan voor 2007-2011 een structurele besparing worden gerealiseerd van € 14.500,- voor 2007 en € 20.000,- vanaf 2008 (voordelen voor 2007-2011).

Naar aanleiding van de wijziging CAO Rijksoverheid per 1-1-2007 dient de raming voor salariskosten van bestuursorganen voor 2007 te worden verhoogd met € 14.000,- (nadeel voor 2007).

In 2007 vallen de kosten voor het Gemeentejournaal fors hoger uit dan voorzien a.g.v. meer publicatiebehoefte vanuit de afdelingen. Tevens zijn in 2007 nog advertentiekosten uit 2006 geboekt. Het budget voor advertentiekosten in 2007 dient daarom met € 45.000,- te worden verhoogd (nadeel voor 2007).

In verband met vervroegde verkiezingen van de Tweede Kamer in 2006 wordt, conform de informatie vanuit de Kiesraad, de eerst volgende Tweede Kamer verkiezing in 2011 verwacht. E.e.a. was in eerste instantie begroot in 2010. Het bijbehorende budget van € 52.300,- kan nu worden afgeraamd (voordeel in 2010).

De ramingen voor portokosten van € 12.000,- voor verkiezingen 2010 en 2011 zijn ten onrechte bij het GSC blijven staan. Dit budget wordt nu bij de afdeling IBF geraamd. De budgetten bij het GSC worden afgeraamd (voordeel voor 2010 en 2011)

Ten gevolge van de gewijzigde cyclus rijbewijs eind jaren ' 80 (van 5 naar 10 jaar) wordt, evenals in de begroting 2008 ev. is verwerkt, ook voor 2007 een hogere legesopbrengst verwacht. De raming wordt verhoogd met € 100.000,- (voordeel op baten voor 2007). Hiertegenover staan hogere legesafrachten aan het rijk voor een bedrag van ongeveer € 16.000,- (nadeel voor 2007).

2.3.4 Stand van zaken wensen nieuw beleid

Samenwerking

In 2007 is gestart met een onderzoek naar een mogelijke samenwerking tussen de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht en Ridderkerk op het gebied van Informatie Technologie.

De gesprekken betreffende de samenwerking zijn nog volop bezig. In eerste instantie is de nadruk gelegd op de in de nabije toekomst te vervangen infrastructuur (serverpark/automatisering) bij de gemeente Ridderkerk. De aanbesteding wordt door de 3 gemeenten opgesteld zodat in de toekomst de 3 gemeenten naadloos kunnen aansluiten. Er is nog geen inzicht in verdere financiële of organisatorische consequenties.

Budget deregulering

Sinds eind 2006 werken we aan deregulering via twee projecten:

- invoeren van de omgevingsvergunning en
- ontregelen: met als eerste deelproject de onderdelen APV, bijzondere wetten en openbare ruimte.

In deze projecten wordt systematisch gekeken welke vereenvoudigingen kunnen worden doorgevoerd. Bijzonder bij de projectmatige aanpak is het feit dat enkele leden van het burgerforum en de beleidsoverleggen meedraaien in de projectgroep. Daarnaast zijn ook de politie, de DCMR en de Veiligheidsregio als adviseur betrokken.

De nieuwe APV zal in oktober aangeboden worden voor besluitvorming in de raad. Vervolgens worden de overige verordeningen en regels tegen het licht gehouden. Als eerstvolgende wordt gewerkt aan een nieuwe tarievennota. Ook deze wordt naar verwachting in oktober aangeboden voor besluitvorming.

Wat betreft het project omgevingsvergunning geeft het ministerie van VROM aan dat de nieuwe Wet algemene bepalingen omgevingsvergunning (Wabo) per 1 januari 2009 ingevoerd zal worden.

Met de gemeenten Barendrecht en Albrandswaard is afgesproken dat de drie gemeenten samen zullen optrekken bij het verder werken aan deregulering. We zullen een gezamenlijke subsidieaanvraag indienen voor het doorlichten van de gemeentelijke regels voor burgers en bedrijven. Daarnaast zullen we ons gezamenlijk aanmelden voor de landelijke Taskforce Regeldruk Gemeenten.

2.3.5 Stand van zaken investeringen 2007

Er zijn geen wijzigingen.

2.3.6 Overzicht verschuiving > €50.000,-- tussen producten binnen programma 3 (zonder budgettair effect)

Geen verschuiving.

2.3.7 Trends en knelpunten programma 3 Bestuur en Participatie

- Afnemend vertrouwen in de overheid.
- Individualisering en de complicerende effecten hiervan op participatie (toename behoefte aan maatwerk in communicatie en participatie, verminderd saamhorigheidsgevoel, sterkere gevoelens van 'not in my backyard').
- Anderzijds ook de groeiende behoefte aan verbinding en nabijheid.
- Veranderende speelruimte van gemeenten ten gevolge van (de)centralisatie overheidstaken, steviger rol samenwerkingsverbanden e.d.
- Toename wettelijke eisen (bescherming persoonsgegevens, kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, elektronische dienstverlening).
- Juridisering van de maatschappij (toename aantal claims, processen e.d.) maakt gemeente meer kwetsbaar.
- Participatie bij beleidsontwikkeling en -uitvoering, het monitoren van beleid en de toets op handhaafbaarheid zijn in ontwikkeling, maar behoeven nog structurele aandacht in het beleidsproces.

2.4.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 4 Educatie

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan we daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
Het optimaliseren van mogelijkheden van mensen in het maatschappelijk verkeer door optimale vorming en ontwikkeling mogelijk te maken.					
Dit bestaat uit:					
- Het vergroten van de toekomstkansen voor de jeugd.	In 2010 verlaat elke jongere pas de school als hij of zij een diploma of certificaat heeft met een goede kans op werk.	Alle bestaande achterstanden bij jeugdigen zijn per 2007 in beeld.	Opstellen van nieuw gemeentelijk onderwijsachterstandenplan 2006-2010.	Er is overeenstemming met alle (op 0-6 jarige) betrokken instellingen over de Ridderkerkse aanpak van de voor en vroegschoolse educatie. Doelstelling is het behalen van groter bereik van de doelgroep (70 %). Inspanningen zijn gericht op verbreding en verdieping van het VVE-beleid. Het onderwijsachterstandenplan 2006-2010 zal voor de zomer van 2007 aan de raad worden aangeboden.	Er is overeenstemming met alle (op 0-6 jarige) betrokken instellingen over de Ridderkerkse aanpak van de voor en vroegschoolse educatie. Doelstelling is het behalen van groter bereik van de doelgroep (70 %). Inspanningen zijn gericht op verbreding en verdieping van het VVE-beleid. Het onderwijsachterstandenplan 2006-2010 is door het college vastgesteld en ter kennis gebracht van de raad.
		Alle jongeren met een achterstand maken gebruik van één van de voorzieningen om hun achterstand weg te werken, vanaf eind 2008.	Voor jongeren zonder startkwalificatie zal in 2006 een ESF-project Jeugdwerkloosheid worden gestart.	Het ESF-project heeft in de eerste maanden van 2007 een aanzienlijke instroom (25 jongeren) van jongeren tussen de 18 en 23 jaar te zien gegeven. Momenteel wordt nagedacht over de wijze waarop dit project na 2007 kan worden voortgezet en hoe de doelgroep uitgebreid kan worden jongeren tot 27 jaar.	Momenteel worden de resultaten en bevindingen van het ESF-project in de evaluatie verwerkt. De evaluatie zal nog dit jaar worden afgerond. .
		Per augustus 2007 is een praktijkschool en een voorziening om jongeren tijdelijk op te vangen gerealiseerd.	Realiseren van de brede praktijkschool, opening augustus 2007.	De praktijkschool en zorglocatie VMBO gaan vanaf augustus 2007 in een tijdelijke voorziening van start. De nieuwbouw van de school wordt vanaf het schooljaar 2008-2009 in gebruik genomen.	De praktijkschool en zorglocatie VMBO gaan vanaf augustus 2007 in een tijdelijke voorziening van start. De nieuwbouw van de school wordt vanaf het schooljaar 2008-2009 in gebruik genomen.
			Stimuleren contacten tussen scholen, bedrijven en instellingen om te bevorderen dat alle leerlingen een stageplek kunnen vinden (zowel leerstages als maatschappelijke stages). Als gemeente jaarlijks minimaal 30 stageplekken aanbieden, voor een doorsnede van leerlingen uit alle categorieën voortgezet onderwijs.	In april wordt een start gemaakt met het opstellen van een Plan van Aanpak. De activiteit maakt onderdeel uit van het directieprogramma <i>Ridderkerk werkt</i> en heeft nadrukkelijk een relatie met de nieuwe school voor praktijkonderwijs en VMBO+.	Het Plan van Aanpak 'Aangesloten werk' zal in het najaar worden aangeboden aan de raad.
	Jongeren in of met problemen signaleren we vroegtijdig en we stimuleren dat ze snel worden geholpen.	Er is een sluitende zorgketen voor 0 – 23 jaar met ingang van 2007.	Integreren van interne zorgstructuur binnen basisscholen met schoolmaatschappelijk werk en voorleggen van een voorstel om te komen tot Jeugd Preventie Team voor onder de 12 jaar	Interne zorgstructuur binnen basisscholen is verbonden met schoolmaatschappelijk werk en het Jeugd Preventie Team voor onder de 12 jaar is gestart.	Interne zorgstructuur binnen basisscholen is verbonden met schoolmaatschappelijk werk en het Jeugd Preventie Team voor onder de 12 jaar is gestart.
			Stimuleren initiatieven van scholen die gericht zijn op ontwikkelingen om de kansen van jongeren te vergroten (onderwijskansenbeleid).	Hiervoor wordt de regeling materiële financiële gelijkstelling onderwijs opgesteld. Een overgangsregeling voor schooljaar 2007-2008 is in de besluitvormingsfase; De structurele regeling voor periode daarna wordt getroffen door de regeling materiële financiële gelijkstelling onderwijs op te nemen in de Algemene Subsidieverordening.	Op 12 juli heeft de gemeenteraad de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs Ridderkerk 2007 vastgesteld. Op basis van de verordening kunnen de scholen jaarlijks aanvragen indienen.
			Opvoedingsondersteuning in stand houden en indien nodig versterken, als onderdeel van de keten van hulp en ondersteuning.	Loopt volgens planning	Loopt volgens planning
			Ondersteunen van scholen in het bevorderen van een prettig schoolklimaat.	Is onderdeel van het directieprogramma jeugd "Geen kind aan de kant". Het onderdeel schoolklimaat zal in 2008 worden opgepakt.	Is onderdeel van het directieprogramma jeugd "Geen kind aan de kant". Het onderdeel schoolklimaat zal in 2008 worden opgepakt.

2.4.1 (Vervolg) Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 4 Educatie

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan we daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
	Scholen hebben per 2010 een nog belangrijkere functie voor de wijk gekregen, door koppeling met andere functies.	In 2009 zijn alle scholen in Ridderkerk adequaat gehuisvest (kwantitatief conform verordening, kwalitatief conform onderhoudsniveau 3).	Gefaseerde uitvoering van het integraal huisvestingsplan, welke jaarlijks samen met de partners wordt geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.	Loopt volgens planning.	Met de scholen (SBO de Burcht en OBS de Reijer) vindt overleg plaats over de realisatie. Uitvoering ligt bij de betreffende schoolbesturen. Door de uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan Slikkerveer loopt de realisatie van de nieuwe huisvesting van SBO de Burcht vertraging op. Op dit moment vindt overleg plaats welke procedure gevolgd moet worden. De actualisatie van het IHP staat gepland voor de OOGO vergadering van november 2007.
			Uitvoering van het project gebruiksvergunningen voor het onderwijs.	De werkzaamheden voor het verkrijgen van gebruiksvergunningen voor de onderwijsgebouwen zullen naar verwachting in 2007 worden afgerond, zodat alle scholen beschikken over een gebruiksvergunning (m.u.v. scholen die betrokken zijn bij uitbreiding/nieuwbouw e.d).	Voor alle scholen (m.u.v. de scholen die betrokken zijn bij nieuwe huisvesting) zijn de werkzaamheden uitgevoerd. Financiële afronding zal dit jaar plaatsvinden. Ook bij de scholen die betrokken zijn bij nieuwbouw e.d. worden indien nodig de bestaande gebouwen (minimaal) aangepast, zodat de veiligheid van leerlingen altijd gegarandeerd is.
		In 2007 is onderzocht hoe in Slikkerveer het brede schoolprincipe vorm kan krijgen.	Stimuleren ontwikkeling brede schoolprincipe en buurt/onderwijs/sportprojecten.	Loopt volgens planning: Het project bevindt zich op dit moment in de fase: voorbereiding van de implementatie in Slikkerveer.	In Slikkerveer gaan oktober brede schoolactiviteiten van start. Tevens start van de organisatieontwikkeling.
Het vergroten van de bagage van volwassenen voor hun maatschappelijke participatie	Zie indicatoren maatschappelijke participatie bij programma 6 welzijn.	Aantal deelnemers aan cursussen voor volwassenen en jongvolwassenen neemt toe met 5% per jaar	Onderzocht zal worden of bij inkoop van cursussen voor volwasseneneducatie regionaal kan worden samengewerkt.	Op 24 oktober 2006 en op 14 december 2006 is de Gemeenschappelijke Regeling Volwasseneducatie 2007-2010 vastgesteld door respectievelijk het college en de raad. Deze gemeenschappelijke regeling is van het Openbaar Lichaam Volwasseneducatie Rijnmond (OLIVER). Het OLIVER maakt de gezamenlijke inkoop van Voortgezet algemeen volwassenonderwijs (VAVO) mogelijk voor leerlingen van 18 jaar en ouder.	Op 12 juli 2007 is de productovereenkomst VAVO 2007-2008 gesloten tussen het OLIVER en het Albeda College. Deze productovereenkomst maakt deel uit van de raamovereenkomst Educatie 2007-2010, gesloten tussen het OLIVER en het Albeda College. De productovereenkomst is gesloten voor de duur van een jaar (1 augustus 2007 tot 1 augustus 2008).
	Geen afzonderlijk maatschappelijk effect te benoemen: bestuurlijke kwestie.	Verzelfstandiging openbaar onderwijs per 1 januari 2007.	Vakleerkrachten Lichamelijke Opvoeding behouden en een brug laten vormen naar de buitenschoolse sport.	De vakleerkrachten LO zijn in dienst van Stichting 3 Primair (de stichting voor openbaar basisonderwijs). Met de directeurs van alle basisscholen zijn afspraken gemaakt in het OOGO over de inzet van uren en gelden ten behoeve van lichamelijke opvoeding. De begrotingsproducten zijn op deze afspraak aangepast.	De vakleerkrachten LO zijn in dienst van Stichting 3 Primair (de stichting voor openbaar basisonderwijs). Met de directeurs van alle basisscholen zijn afspraken gemaakt in het OOGO over de inzet van uren en gelden ten behoeve van lichamelijke opvoeding. De begrotingsproducten zijn op deze afspraak aangepast.
	Burgers waarderen het cultureel en maatschappelijk klimaat met minimaal een 7 (burgermonitor, zie ook programma welzijn).				
			Zonodig geld ter beschikking stellen ter ondersteuning en uitbreiding van natuur- en milieueducatie door het NME-centrum.	Vanaf 2008 is er extra geld beschikbaar.	Ongewijzigd
		Geen leerling gaat van de basisschool zonder zwemdiploma.	<i>Kinderen die na de al bestaande schoolzwemlessen nog geen diploma hebben, krijgen aanvullende zwemlessen aangeboden.</i>		Is gestart. De eerste resultaten worden in 2008 verwacht.
		Muziekonderwijs voor zoveel mogelijk inwoners bereikbaar laten zijn.	Iedereen die recht heeft op een bijdrage vanuit het CES-fonds wordt hiervoor benaderd.		In het huishoudboekje wordt hier de aandacht op gevestigd. Daarnaast is er via de media (Combinatie) ook aandacht besteed aan deze mogelijkheid.

2.4.1 (Vervolg) Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 4 Educatie

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan we daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
		<i>Toename (hoofd)bibliotheekbezoek (fysiek + virtueel via internet) in de periode 2007-2010 is 5%.</i>	In Bolnes, zoals in Slikkerveer een basis-bibliotheekvoorziening integreren in andere voorzieningen.	De integratie van bibliotheekfiliaal Bolnes in de Noordhave verloopt volgens plan.	De integratie van het bibliotheek filiaal in de Noorhave is gerealiseerd.
			Gratis lidmaatschap van de bibliotheek aanbieden voor alle jongeren tot 18 jaar in plaats van 16 jaar.	Per 1 januari 2007 is de leeftijdsgrens voor kosteloos lidmaatschap verruimd van 16 naar 18 jaar.	Actie is gerealiseerd (zie PM II)
			In onderhandeling met de Stichting Openbare Bibliotheek Ridderkerk een uitvoeringsovereenkomst opstellen, waarin nadere afspraken staan over de bijdrage die wordt geleverd aan het bereiken van de gemeentelijke doelen.	De SOBR heeft een subsidiebeschikking voor 2007 ontvangen. In het 2 ^e kwartaal wordt een beschikking voor de periode 2008-2010 opgesteld.	Met de SOBR zijn afspraken gemaakt voor de periode 2008-2010.
			Door samenwerking en vernieuwing ontwikkelen van de bibliotheek tot een kennisbank.	Proces verloopt volgens plan.	Bibliotheken van Dordrecht, Zwijndrecht, Alblasserdam en Ridderkerk onderzoeken samenwerkingsmogelijkheden.
		Voor overige prestatie-indicatoren t.a.v. logopedie, leerlingenvervoer, kunsteducatie, peuterspeelzaalwerk worden door het college met de uitvoerende organisaties en instellingen specifieke prestatieafspraken gemaakt. Uitgangspunt is daarbij dat het gebruik van deze voorzieningen minimaal gelijk blijft (zie hiervoor ook de productenramingen).			

2.4.2 Stand van zaken lasten en baten programma 4 Educatie

Omschrijving	voordeel + / nadeel -				
	Begr. na wijz.	Concept meerjarenbegroting 2008-2011			
	2007	2008	2009	2010	2011
Geraamde lasten t/m 8 ^e begr.wijz.	-17.379.200	-11.650.800	-11.949.400	-11.644.200	-11.499.300
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	4.115.200	-148.300	7.700	7.300	7.000
Verwachte totale lasten	-13.264.000	-11.799.100	-11.941.700	-11.636.900	-11.492.300
Geraamde baten t/m 8 ^e begr.wijz.	7.852.700	973.700	973.700	973.700	973.700
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	-4.346.400	0	0	0	0
Verwachte totale baten	3.506.300	973.700	973.700	973.700	973.700
Saldo wijzigingen 3^e monitor	-231.200	-148.300	7.700	7.300	7.000
Saldo progr. incl. wijzigingen 3e monitor	-9.757.700	-10.825.400	-10.968.000	-10.663.200	-10.518.600

2.4.3 Toelichting nog te verwerken wijzigingen 3^e monitor

Verzelfstandiging openbaar basisonderwijs

De financiële effecten van de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs per 1 januari 2007 zijn in deze programmamonitor verwerkt. Hiertoe worden zowel de lasten als de baten met een bedrag van afgerond € 4.500.000 aangepast (budgettair neutraal voor 2007).

Stimulering groente en fruit op school

De rijkssubsidie voor de stimulering van groente en fruit op school is stopgezet. In de begroting 2007 was dit nog niet aangepast. Aframing van € 38.000 (nadeel voor 2007).

Onderwijsachterstandenbeleid

Op grond van recente Rijksbeschikking bedraagt de doeluitkering onderwijsachterstandenbeleid voor het jaar 2007 € 325.000. In de begroting is echter rekening gehouden met een opbrengst van € 205.000. Dit betekent een bijraming van baten ten bedrage van € 120.000.

De uitgaaf die met deze rijksbijdrage gemoeid is wordt op het niveau van de nieuwe opbrengst gebracht (budgettair neutraal voor 2007).

Met de structurele meeropbrengst/hogere uitgaaf is vanaf 2008 al rekening gehouden in de concept-meerjarenbegroting 2008-2011.

Onderhoudsvoorzieningen

N.a.v. de actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan zijn de onderhoudsvoorzieningen beoordeeld. Naast de MOP is hierbij ook gekeken naar de ingediende aanvragen voor het Programma Huisvesting Onderwijs 2008. Om het technische noodzakelijk onderhoud aan de scholen te kunnen uitvoeren is een extra dotatie van € 200.000,- aan de voorziening onderhoud bijzonder basisonderwijs noodzakelijk. Voor deze extra dotatie kon gebruik gemaakt worden van de onderuitputting kapitaalslasten, zodat een en ander budgettair neutraal zou verlopen. De onderuitputting is echter bij de jaarrekening 2006 als gevolg van doorschuiven van investeringen afgeraamd en bestemd. Voorgesteld wordt om alsnog deze middelen voor de extra dotatie te benutten en een bedrag van € 200.000 uit de vrije reserve te onttrekken (budgettair neutraal voor 2007).

Volwasseneneducatie

Op 1 januari 2007 is de WI (Wet Inburgering) van kracht geworden. De inburgeraars krijgen les in de Nederlandse taal (NT2). Voordat de wet van kracht werd, werd dit meegenomen in het product Volwasseneneducatie, na 1 januari 2007 dienen de lasten en baten verantwoord te worden op het product Nieuwkomers. Bij het opstellen van de begroting 2007 is wel rekening gehouden met het ramen van de lasten onder product Nieuwkomers, maar is verzuimd ditzelfde met de baten (lees Rijksbijdrage) te doen. Gedurende 2007 is de beschikking van het Rijk binnengekomen met het voorlopige budget voor Nieuwkomers. Deze beschikking is volledig verwerkt in de begroting middels een begrotingswijziging, maar de baten onder volwasseneneducatie waren nog niet afgeraamd. Derhalve dient het aandeel dat nog als Rijksvergoeding was opgenomen onder Volwasseneneducatie volledig te worden afgeraamd. Dit betreft een verlaging van de baten van € 104.000 (nadeel voor 2007).

2.4.4 Stand van zaken wensen nieuw beleid

Dr. Kuyperschool

O.a. op basis van de besluitvorming over het jongerenwerk 16 + en de raadsnoties over de Kuyperschool wordt nagedacht over de vormgeving van het stedelijk jongerencentrum danwel een stedelijk podium. Hierover vinden nu gesprekken met betrokken partijen plaats. Het college neemt hierover begin oktober een besluit, zodat dit voorstel in de raadsvergadering van 13 december besproken kan worden. Bij dit voorstel wordt ook ingegaan op de 4^e fase van het centrumplan.

Ondersteunen brede school

De opdracht voor de ondersteuning van de brede school ontwikkeling in Slikkerveer zal worden uitgezet bij afronding van de besluitvorming rondom de visieontwikkeling. Op de themabijeenkomst van 19 april jl. bent u geïnformeerd over de stand van zaken.

Uitbreiding hoofdvesting bibliotheek/Bibliotheek wordt kennisbank

In het kader van de gewenste ontwikkeling van de openbare bibliotheek tot kennisbank worden momenteel voorbereidingen getroffen voor de uitbreiding van de hoofdvesting in 2008 en voor de invoering van selfservice (zelfbedieningssysteem). Daarnaast ontwikkelt de SOBR (conform afspraken bibliotheeknetwerk) een kwaliteitsbeleid dat zal leiden tot certificering.

In het 3^e kwartaal van 2007 wordt er door de bibliotheekbesturen van Dordrecht, Zwijndrecht, Alblasserdam en Ridderkerk onderzoek gedaan naar onderlinge fusiemogelijkheden.

Kosteloos lidmaatschap bibliotheek van 16 naar 18 jaar

Per 1 januari 2007 is de leeftijdsgrens voor kosteloos lidmaatschap verruimd van 16 naar 18 jaar.

Fasering/spreiding van gebruiksvergunningen

Voor alle scholen (m.u.v. de scholen die betrokken zijn bij nieuwe huisvesting) zijn de werkzaamheden uitgevoerd. Financiële afronding zal dit jaar plaatsvinden. Ook bij de scholen die betrokken zijn bij nieuwbouw e.d. worden indien nodig de bestaande gebouwen (minimaal) aangepast, zodat de veiligheid van leerlingen altijd gegarandeerd is. De werkzaamheden bij de gymlokalen zullen volgens planning eind 2007 zijn afgerond.

BTW-voordeel op leerlingenvervoer

Op grond van een arrest van de Hoge Raad kan de gemeente mogelijk BTW over vervoerskosten terugkrijgen van de fiscus. Voorheen vormde de BTW een last in de begroting. Op dit moment ligt er een bezwaarschrift bij de inspecteur. In de tweede helft van dit jaar wordt een uitspraak verwacht.

Bijdrage VMBO zorglocatie vanaf 2008

In de door de raad (12 juli 2007) vastgestelde financiële gelijkstellingsregeling is de bijdrage ten behoeve van de zorglocatie voor VMBO-leerlingen opgenomen. Farelcollege en Gemini College kunnen hier een beroep op doen.

2.4.5 Stand van zaken investeringen 2007

Realisatie unilocatie SBO de Burcht / Nieuwbouw Bredeschool (obs de Reijer)

Met de scholen (SBO de Burcht en OBS de Reijer) vindt overleg plaats over de realisatie. Uitvoering ligt bij de betreffende schoolbesturen. Door de uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan Slikkerveer loopt de realisatie van de nieuwe huisvesting van SBO de Burcht vertraging op. Op dit moment vindt overleg plaats welke procedure gevolgd moet worden.

Investeringen de Burcht

Voor de basisschool de Burcht stonden nog restantkredieten open voor investeringen ten behoeve van gebruiksvergunningen voor de Platanenstraat en de Mozartlaan. Deze kredieten van in totaal € 177.300,- zullen niet meer benodigd zijn en kunnen worden toegevoegd aan het krediet voor de nieuwbouw van de school.

Hekwerk dierenboerderij

De realisatie van de vervanging van dit hekwerk (voor € 18.500,--) moest een jaar vervroegd worden.

Nieuwbouw de Pyramide

De kredieten voor de nieuwbouw van de Pyramide zoals geraamd bij de begroting 2007 en de conceptbegroting 2008 zijn in totaal € 51.400,-- hoger dan de stand ervan bij volgens de rekening 2006. De wijziging in deze monitor is aangepast aan de stand van de ramingen zoals aangegeven bij de opstelling van de conceptbegroting 2008.

2.4.6 Overzicht verschuiving > €50.000,-- tussen producten binnen programma 4 (zonder budgettair effect)

Geen verschuiving.

2.4.7 Trends en knelpunten programma 4 Educatie

- De positie en taken van de gemeente binnen het lokaal onderwijsachterstandenbeleid en onderwijsbegeleiding stonden onder druk als gevolg van rijksmaatregelen die de gemeentelijke bemoeienis verminderen. Dit terwijl aan de andere kant juist de centrale positie van de gemeente binnen aanpalende terreinen als jeugdbeleid en jeugd (gezondheids) zorg wordt versterkt. In 2006 is met de nota jeugdbeleid een start gemaakt met het nadrukkelijker verbinden van het onderwijs- en jeugdbeleid en de herpositionering van scholen en gemeenten binnen deze terreinen. In het kader van de lokale jeugdagenda hebben vertegenwoordigers van het onderwijs in de zomermaanden van 2007 deelgenomen aan de voorbereiding en de opstelling van de lokale jeugdagenda. Deze agenda omvat elementen van het onderwijsachterstandenbeleid en het brede scholenbeleid. Met het vaststellen van de verordening Financiële materiële gelijkstelling in juli 2007 is tevens het oorspronkelijke budget voor schoolbegeleiding gelinkt aan de lokale jeugdagenda.
- Binnen de jeugdgezondheidszorg zal de gemeente in toenemende mate beleid ontwikkelen m.b.t. het bieden van preventieve jeugdgezondheidszorg van 0 – 4 jaar. Daarmee wordt verder vorm gegeven aan de sluitende aanpak in de jeugdketen 0 – 23 jaar. De jeugdgezondheidszorg speelt een regierol op de diverse dimensies van het leven van het kind, zoals school, gezondheid, welzijn, etc. Met de verkregen kennis en informatie uit het uitvoeringsproces kan beleidsinformatie voor de gemeente worden verkregen, als input voor het jeugdbeleid.
- Bij de eindrapportage van de landelijke JONG-operatie zijn adviezen gegeven om – op rijksniveau- meer samenhang te brengen in de inzet van middelen van de verschillende beleidsterreinen die kansen voor jeugdigen in de samenleving beïnvloeden.
- Het belang van de gemeentelijke taak om de leerplicht te handhaven, als instrument voor het wegnemen van belemmeringen voor de toekomstkansen van kinderen, wordt meer en meer onderkend.
- In december 2005 is het landelijk aanvalsplan laaggeletterdheid vastgesteld. Het omvat de periode 2006-2010. Een belangrijke actor in het landelijke plan is de gemeente. In navolging van dit plan heeft de provincie Zuid-Holland een provinciaal plan vastgesteld. Gemeenten worden gestimuleerd om ook een Lokaal Aanvalsplan op te stellen. Er is hiervoor vanuit de Stadsregio een subsidieregeling beschikbaar. Voorwaarde hiervoor is dat de gemeente tenminste 25% van het plan zelf financiert. De subsidieregeling is beschikbaar tot 1 november 2007. De gemeente Ridderkerk is van plan om zelf ook een Lokaal Aanvalsplan op te stellen. In Ridderkerk is ongeveer 17% van de bevolking laaggeletterd. Dit is hoger dan het landelijke gemiddelde (13%) en gelijk aan het regionale gemiddelde.
- Het ministerie Volksgezondheid Welzijn en Sport heeft de subsidie aanvraag voor het BOS-beleid VMBO gehonoreerd. Het project waarbij het accent ligt bij verminderen van het overgewicht bij de VMBO leerlingen is voor de organisatie en uitvoering overgedragen aan de SRS. Het in het kader van BOS-beleid starten met motorisch remedial teaching is dit jaar door de SRS zelfstandig opgepakt (zonder subsidie).
- Het voorzien in kwalitatief goed (en kwantitatief voldoende) huisvesting voor onderwijs vergt de nodige investeringen en capaciteit, zodat niet alle knelpunten in één keer kunnen worden aanpak. In het Integraal Huisvestingsplan is hiervoor een fasering opgenomen.
- De nieuwe leerlingprognose (2007) voorspelt dat het aantal leerlingen sneller terugloopt dan

---

was voorzien op basis van de prognose 2005. De prognose-2005 ging voor 2007 nog uit van 3954 leerlingen, terwijl er op de teldatum 177 leerlingen (4,5%) minder waren.

- Wegens de terugloop van het aantal leerlingen zal er een strategische discussie op gang moeten komen over de leegstand binnen onderwijshuisvestingen en de kwaliteiten van onderwijs in dit verband.
- De Ridderkerkse Muziekschool manifesteert zich als onderdeel van de stichting ToBe steeds nadrukkelijker als intermediair en organisator o.a. op het gebied van de cultuureducatie voor het primair onderwijs in Ridderkerk. In de aanloop naar het nieuwe schooljaar is er extra aandacht besteed aan het aantrekken van nieuwe leerlingen.

2.5.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 5 Woon en Leefomgeving

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan we daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
Aantrekkelijke leefomgeving en voldoende en gevarieerd woningbestand.	In 2010 is er een gevarieerd aanbod van woningen ter voldoening aan de woningbehoefte van alle doelgroepen.	Per 1-1-2010 bedraagt het aantal bereikbare huurwoningen in de woningvoorraad 6600	100% realisering van de met de Stadsregio overeengekomen woningbouwopgaven in 2010.	In de raadsvergadering van 1 maart 2007 is de stand van zaken van de woningbouwplanning uitgebreid gerapporteerd.	Idem
			Actualiseren algemene uitgangspunten van het ruimtelijk beleid. Realisering van minimaal 70% van de overige in het MOP2 opgenomen (fysieke) projecten.	Wordt meegenomen bij de implementatie van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening	Idem
			De woonwensen van Ridderkerkers in beeld brengen.	Aan de hand van de rapportage Ridderkerks Aanbodstelsel 2006, die gepland staat voor de juliraad, zal hierop nader worden ingegaan in combinatie met regionale rapporten.	
	De kwaliteit van de buitenruimte wordt door burgers gewaardeerd met minimaal een 7 per eind 2006 (burgermonitor)			Er is geen nieuwe burgermonitor gehouden.	idem
		Het onderhoudsniveau (schoon, heel, veilig) voldoet bij steekproeven en schouwacties voor minimaal 90% aan de norm.	Basisniveau voor de openbare ruimte bepalen en realiseren, met door de wijken te kiezen accenten met een hogere kwaliteit. Ook het centrum wordt boven basisniveau beheerd.	Het beheer van de buitenruimte op basis van beeldkwaliteit is in ontwikkeling. Op dit moment worden de per gebied gewenste niveaus bepaald.	De 0-meting is door de organisatie verricht. Eind 2007, begin 2008 zal de raad een voorstel worden voorgelegd
		Op meldingen over de openbare ruimte wordt in 90% van de gevallen binnen 36 uur gereageerd en in 100% van de gevallen binnen 1 week, hetgeen leidt tot een tevredenheid van minimaal 80% over de wijze van afhandeling.		De doelstelling lijkt dicht genaderd te zijn. Een correcte meting kan eerst worden uitgevoerd wanneer het nieuwe procesbesturingssysteem operationeel is.	Idem
			Stimuleren van zelfbeheer door bewoners.	De schouwacties zijn van start gegaan. Vandaar uit zal bezien worden welke mogelijkheden er zijn voor bewonerszelfbeheer als surplus op de vastgestelde beeldkwaliteit of als middel om verloedering van de buurt tegen te gaan.	Idem
	De verkeersveiligheid is in 2010 merkbaar verbeterd ten opzichte van 2006 (burgermonitor).		Bewoners uitnodigen om met elkaar de gewenste oplossing voor veiligheids- en parkeerknelpunten te bepalen, binnen de gemeentelijke kaders.	Zowel in de ontwikkeling van het verkeersplan, in wijkoverleg als per project wordt hier invulling aan gegeven.	Knelpunten voor hulpdiensten worden aangepakt; daarmee worden tevens parkeerknelpunten opgelost. In wijkoverleg komt onderwerp regelmatig aan de orde. Bewoners worden betrokken bij geplande veranderingen in hun straat. De module Parkeren wordt in 2008 samengesteld.
			In 2007 het 30km-beleid evalueren.	Rapport zal eind 2007 gereed zijn.	Bestuurlijke besluitvorming te verwachten in voorjaar 2008.
			Realiseren van veilige fiets-, recreatieve en schoolroutes.	Inmiddels zijn enkele maatregelen gerealiseerd m.b.t. kwaliteit schoolomgeving. In de loop van 2007 volgen in dit kader meer maatregelen.	Gerealiseerd: "schoolzone" in Rijsdord. 3 ^e en 4 ^e kwartaal zal verkeersleerkracht worden ingezet in basisonderwijs. Wijkoverleg wordt regelmatig betrokken. Alle basisscholen zijn gevraagd lesmateriaal te verwerken in kader van veiligheid langzaam verkeer. Resultaat wordt verwerkt in gelijknamige module van het verkeersplan.
			Bereikbaarheidsproblemen voor de ambulance en brandweer oplossen.	Het project knelpunten hulpdiensten is in uitvoering	Het project knelpunten hulpdiensten is in uitvoering
	Verbetering van de milieukwaliteit, met name de speerpunten geluid en luchtkwaliteit.	Per 1 januari 2007 behoort geen enkele woning meer tot de categorie 'meest geluidbelast' (meer dan 65 decibel).	Uitvoeren nieuw milieubeleidsplan met o.a. nadruk op meenemen milieuaspecten aan de voorkant bij ruimtelijke inrichtingsplannen.	Het Plan van Aanpak Luchtkwaliteit is door de raad vastgesteld. Voor het bestemmingsplan Slikkerveer-Rivieroevers is een geluidbeheersplan opgesteld.	Idem

2.5.1 (Vervolg) Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 5 Woon en Leefomgeving

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan we daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
		Per 2010 voldoen de wegen die binnen de bebouwde kom liggen aan de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit.	Overleg met diverse partners (o.a. stadsregio en bedrijfsleven) om schoner en efficiënter vervoer te stimuleren. Daarnaast inzetten op voorbeeldfunctie en gedragsbeïnvloeding.	Planning verloopt via Plan van Aanpak Luchtkwaliteit 2007-2010.	Idem
			Milieucontroles sterker richten op overtreders en minder op bedrijven die de regels naleven.	In uitvoering. Uit de rapportage van de milieudienst DCMR blijkt een duidelijke toename van het aantal aanschrijvingen en waarschuwingen.	Idem
	Toename van het gebruik van het openbaar vervoer.		Werken aan de realisatie van hoogwaardig openbaar vervoer.	De tracéstudie is afgerond. Het communicatietraject zal voor de zomervakantieperiode starten.	Besluitvorming raad m.b.t. planstudie gepland december 2007.
	Verbetering van de waterkwaliteit en vermindering van de wateroverlast.	In 2010 is de waterhuishouding dusdanig op orde dat we op koers liggen voor de realisatie van de waterkwaliteitseisen per 2015, zoals die gesteld worden in de nieuwe Europese Kaderrichtlijn Water. Daarnaast hebben we de incidentele wateroverlast tot een minimum teruggebracht.	Uitvoeren GRP en Waterplan.		Het Waterplan wordt momenteel opgesteld; aanbieding aan raad naar verwachting vroege voorjaar 2008; vertraging in planning door nader onderzoek en afstemming Europese Kaderrichtlijn Water. Planning besluitvorming GRP: december 2007.
			Watermaatregelen Slikerveer ter verlaging grondwaterpeil, in afstemming met ontwikkelplannen Woonvisie.	Overleg met Woonvisie loopt. Plannen zullen worden opgenomen in het gemeentelijk "Waterplan", dat momenteel wordt opgesteld en naar verwachting in november 2007 aan de raad zal worden aangeboden.	Afstemming met plannen Woonvisie loopt. Nader onderzoek was nodig om voldoende inzicht te hebben in grondwaterconsequenties.

2.5.2 Stand van zaken lasten en baten programma 5 Wonen en leefomgeving

Omschrijving	voordeel + / nadeel -				
	Begr. na wijz.	Concept meerjarenbegroting 2008-2011			
	2007	2008	2009	2010	2011
Geraamde lasten t/m 8 ^e begr.wijz.	-37.986.700	-38.590.200	-37.040.600	-29.700.900	-27.779.400
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	6.157.500	59.000	33.000	37.300	36.600
Verwachte totale lasten	-31.829.200	-38.531.200	-37.007.600	-29.663.600	-27.742.800
Geraamde baten t/m 8 ^e begr.wijz.	23.322.800	23.633.900	22.403.300	15.164.900	13.202.300
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	-6.617.600	-21.600	-21.600	-21.600	-21.600
Verwachte totale baten	16.705.200	23.612.300	22.381.700	15.143.300	13.180.700
Saldo wijzigingen 3 ^e monitor	-460.100	37.400	11.400	15.700	15.000
Saldo progr. incl. wijzigingen 3e monitor	-15.124.000	-14.918.900	-14.625.900	-14.520.300	-14.562.100

2.5.3 Toelichting nog te verwerken wijzigingen 3^e monitor

Ten behoeve van het project Ridderster moeten extra advieskosten BVR worden gemaakt, nadeel op dit programma € 25.000,-- in 2007. Deze kosten kunnen worden gedekt uit het restant budget op loonkosten van de afdeling SO (budgettair neutraal voor 2007).

Aan de eigenaren van het perceel Pruiwendijk 7 is een planschadevergoeding toegekend. Nadeel in 2007 € 10.700,-- (besluit college 17 juli 2007).

Aan de eigenaren van Vechtstraat 164, 166, 168 en 170 is een planschadevergoeding toegekend. Nadeel in 2007 € 27.400,-- (besluit college 28 augustus 2007).

De planschadevergoedingen m.b.t. de Vechtstraat incl. advieskosten worden door de Stichting Woonvisie gecompenseerd. Voordeel in 2007 € 31.600,--.

In 2007 is er subsidie ontvangen voor 3 rivieren 1e fase (€ 250.000) en Noordhave (€ 360.000). Deze bedragen worden in de Voorziening Woningbouw gestort.

Omdat voor 2007 geen kosten meer worden verwacht kan de raming voor Bestemmingsplan Centrum met € 21.600,-- worden afgeraamd.

Voor vergunningen bouwregelgeving dienen kosten van extern advies in 2007 te worden bijgeraamd. De meerkosten bedragen € 7.500,--. Deze kosten kunnen worden gedekt uit het restant budget op loonkosten van de afdeling VVH (budgettair neutraal voor 2007).

Extra welstandskosten a.g.v. grote bouwprojecten, nadeel in 2007 € 20.000,-- (dekking: zie leges bouwvergunningen).

Voor vergunningen APV en bijzondere wetten dienen kosten van inhuur voor 2007 te worden bijgeraamd, nadeel in 2007 € 21.800,--. Deze kosten kunnen worden gedekt uit het restant budget op loonkosten van de afdeling VVH (budgettair neutraal voor 2007).

Als gevolg van hogere legesbedragen en toename van het aantal vergunningaanvragen kan de opbrengstraming voor leges in 2007 voor het product Vergunningen APV en bijzondere wetten met € 31.900,-- worden verhoogd.

Als gevolg van grote bouwprojecten kan de opbrengstraming voor leges bouwvergunningen voor 2007 met € 50.000,-- worden verhoogd. Deze hogere opbrengst compenseert de hogere kosten voor tijdelijke inhuur 2e lijn generalist Bouwen en Wonen (€ 30.000,--) en hogere advieskosten welstand (€ 20.000,--).

Met betrekking tot handhaving van de bouwregelgeving dienen voor 2007 kosten van inhuur te worden bijgeraamd voor een bedrag van € 12.500,--. Deze kosten kunnen worden gedekt uit het restant budget op loonkosten van de afdeling VVH (budgettair neutraal voor 2007).

De opbrengsten grafrechten kunnen op grond van het aantal begraven tot en met heden en de ervaringscijfers vanuit 2006 structureel worden verhoogd met € 40.000,--.

Op het verhuren van ons rouwcentrum halen wij niet de geraamde inkomsten binnen. Een belangrijke oorzaak is dat deze diensten tegenwoordig ook door een derde worden aangeboden. De begroting dient daarom structureel met € 40.000,-- te worden verlaagd. Daarnaast is in de rekening 2006 ten onrechte rekening gehouden met een nog te ontvangen inkomst van € 60.000,--. Deze te hoge reservering geeft in 2007 een éénmalig nadeel.

Door langdurig zieken in de buitenploeg, die het wijkgericht onderhoud uitvoert, is incidenteel voor 2007 € 35.000,-- extra budget benodigd voor het inhuren van externe capaciteit. Diverse afwijkingen waaronder een wettelijk verplichte wijziging van de wegenbelasting (grijs naar geel) voor de tractiemiddelen van de buitenploeg zorgen voor een toename van de lasten van € 18.300 in 2007 en € 21.900,-- structureel.

Als gevolg van de overgang van het Afvalbrengstation van de N.V. MAR naar Netwerk N.V. en de overgang naar het systeem zijlader, zal het overlaadstation niet meer worden gebruikt. Een en ander leidt tot een afwaardering van het overlaadstation per ultimo 2007 (nadeel voor de gemeente in 2007 € 502.700,--). Voor de jaren 2008 – 2011 ontstaan hieruit lagere rentekosten van jaarlijks € 21.600,--. Deze lagere rentekosten resulteren in een lagere opbrengst afvalstoffenheffing. Tegenover het nadeel van de afwaardering staan voordelen uit de volledige aanwending van het restant uit de 'Reserve kapitaallasten overlaadstation' (€ 404.400,--) en de aanwending uit de gevormde voorziening 'Review MAR' (272.210,--)

Verder ontstaat een éénmalig voordeel in de begroting 2007 als gevolg van het feit dat de nieuwe milieustraat bij de N.V. Netwerk pas 22 september 2007 van start gaat, in plaats van 1 juli 2007, zoals eerder is aangenomen (voordeel € 60.000,--).

Uit de vastgestelde jaarrekening 2006 van de N.V. MAR is gebleken dat meer dividend aan de gemeente Ridderkerk kan worden uitgekeerd dan oorspronkelijk is geraamd. Dit betekent een incidenteel voordeel voor 2007 van € 234.000,--.

Vertraging in de uitvoering van investeringen aan de PC Hoofdstraat leiden tot iets lagere kapitaallasten in 2007 (voordeel € 25.000,--)

Alle mutaties 2007 tezamen geven een voordelig resultaat te zien van € 492.910,--. Dit voordelige resultaat wordt in 2007 gedoteerd aan de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing en - vanaf 2008 – in 4 jaar aangewend ten gunste van de exploitatie. Bij de tariefberekening voor 2008 e.v. wordt hiermee rekening gehouden.

Inkomsten kunnen worden bijgeraamd door betaalde subsidie Stadsregio voor het verkeersplan en leges t.a.v. exceptionele transporten. Voordeel in 2007 € 14.000,--.

Het restantkrediet van de parkeergarage onder het gemeentehuis kan worden afgeraamd hetgeen lagere kapitaallasten tot gevolg heeft. Voordelen respectievelijk in:

2007	€ 10.100,--
2008	€ 25.900,--
2009	€ 25.900,--
2010	€ 25.900,--
2011	€ 25.900,--

Voor een totaal overzicht van de financiële afronding van het project Centrumplan (Gemeentehuis, MFC en parkeergarage) verwijzen we naar hoofdstuk 8 van deze monitor.

Het geraamde positieve exploitatieresultaat van de parkeergarage Koningsplein wordt volledig afgeraamd i.v.m. achterblijvende inkomsten. Het exploitatieresultaat van de parkeergarage Koningshof is naar verwachting voor 2007 negatief. Dit wordt nu verwerkt in de begroting. E.e.a. leidt tot een nadeel voor 2007 van € 88.700,--. De verwachting is voornamelijk dat de exploitatieresultaten voorlopig negatief blijven. Hiermee is in de begroting 2008 – 2011 reeds rekening gehouden. De opbrengst parkeergelden (straatparkeren) wordt afgeraamd met € 20.000,- i.v.m. het vervallen van 14 betaalde parkeerplaatsen aan de Jan Steenstraat/ Ridderhof. Hiermee is in de begroting 2008 – 2011 al rekening gehouden.

In verband met het in eigen beheer nemen door het Waterschap van onderhoud aan hoofdwat- gangen komt de bijdrage van het Waterschap hiervoor te vervallen. De opbrengstraming dient daarom te worden afgeaamd. Nadeel voor 2007 € 10.100,-- (e.e.a. is structureel al verwerkt in de begroting 2008 - 2011)

Bouwgrondexploitatie woningbouw en overige projecten

Bij de grondbedrijfcomplexen m.b.t. woningbouw en overige projecten grondbedrijf vallen de finan- cieringskosten in 2007 € 250.300,-- hoger uit dan geraamd.

Bij complex Dura's Slikkerveer zijn in 2007 de lasten per saldo € 270.300,-- lager hetgeen o.a. het gevolg is van vertraging van het project. Als gevolg van latere oplevering is nog geen bijdrage van de Stichting Woonvisie ontvangen voor de kosten van de aanleg van het openbaar gebied, waar- door de baten € 400.000,-- lager zijn.

Bij complex Van Riebeekstraat zijn als gevolg van vertraging de kosten voor uitbesteed werk € 150.000,-- lager en zijn er geen grondverkoop geweest waardoor de baten € 1.700.000,-- lager uitvallen.

Bij complex Lagendijk zijn als gevolg van vertraging de kosten voor uitbesteed werk € 450.000,-- lager en zijn er geen grondverkoop geweest waardoor de baten € 5.000.000,-- lager zijn.

Er vallen voor € 450.000,-- gereserveerde gelden vrij voor project Herstructurering centrum Drie- vliet waarvoor inmiddels een afzonderlijke begrotingswijziging is doorgevoerd (raadsbesluit 1 fe- bruari 2007). Aangezien deze lasten gedekt zouden worden uit de reserve grondbedrijfprojecten vervalt ook de beschikking over deze reserve (budgettair neutraal voor 2007).

Bij complex Centrumplan is in 2007 grond aangekocht voor € 125.000,--. Als gevolg van vertraging van het project is geen grond verkocht waardoor de baten € 1.600.000,-- lager zijn.

Alle mutaties in de grondexploitatie verlopen voor dit jaar budgettair neutraal. De per saldo lagere baten en lagere lasten worden per complex naar de balans overgebracht (in afwachting van het moment van afsluiten met winst- dan wel verliesneming).

N.B.:

Hierbij merken wij op dat mogelijk dit jaar het grondbedrijfcomplex Gezondheidscentrum afgesloten kan worden. De mogelijke winstneming bedraagt ongeveer € 450.000,--. Gelet op de onzekerheid of e.e.a. daadwerkelijk in 2007 gerealiseerd gaat worden wordt hiermee in de ramingen nog geen rekening gehouden.

2.5.4 Stand van zaken wensen nieuw beleid

Revitalisering Centrum Drievliet

Op 1 februari 2007 heeft de gemeenteraad ingestemd met het opgestelde plan en het benodigde krediet beschikbaar gesteld.

Uitvoering werkervaringsproject renovatie ruïne Huis te Woude 2008

Vorbereiding werk wordt opgestart begin 2008.

Reconstructie Rijksstraatweg (tussen Voorweg en Verbindingsweg) 2008

Vorbereiding wordt opgestart begin 2008.

Wateroverlast beperken

Op diverse locaties waar overlast wordt ervaren zijn inmiddels maatregelen genomen. Zowel in het nog vast te stellen Waterplan als in het GRP wordt verder onderzoek en eventuele maatregelen in beeld gebracht.

Zorgen voor voldoende veilige speelruimte (Via WOP)

Inventarisatie en onderzoek is gaande naar voldoende, veilige, en op doelgroep afgestemde speelplaatsen in de gehele gemeente. Afronding eind 2007.

Veilige schoolroutes en schoolomgeving inclusief toevoeging project

Gerealiseerd: "schoolzone" in Rijsord. 3^e en 4^e kwartaal zal verkeersleerkracht worden ingezet in basisonderwijs. Wijkoverleg wordt regelmatig betrokken. Alle basisscholen zijn gevraagd lesmateriaal te verwerken in kader van veiligheid langzaam verkeer. Resultaat wordt verwerkt in gelijknamige module van het verkeersplan.

Aanpassing groenzone langs Randweg

Na afstemming met inrichting Donckse Velden wordt dit project voorbereid.

Verbeteren van de herkenbaarheid en zichtbaarheid voetgangeroversteekplaatsen

Alle werkzaamheden die met dit project te maken hebben worden in 2008 uitgevoerd; daartoe wordt de voor 2007 geraamde uitgave van € 15.000,-- afgeraamd en opgevoerd in 2008.

Verplaatsen overlastgevend bedrijf uit buitengebied

Inmiddels zijn afspraken gemaakt over verplaatsing van het bedrijf.

Stand van zaken Wijkontwikkelingsplannen (WOP's)

Voor de wijken Centrum, Oost en West worden thans wijkontwikkelingsplannen opgesteld en parallel daaraan is er voor elk van deze wijken een wijkoverleg opgericht.

In samenspraak met de wijkvertegenwoordigers zal de stand van zaken van de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen worden doorgenomen.

Inmiddels hebben wij voor een 4-tal wijken een evaluatie opgesteld. In bijlage 4 van deze monitor kunt u deze evaluatie terugvinden.

2.5.5 Stand van zaken investeringen 2007

Parkeergarage

Het restantkrediet voor de parkeergarage is niet meer benodigd en kan derhalve worden afgeraamd met € 525.400,--. Voor een totaal overzicht van de financiële afronding van het project Gemeentehuis, MFC en parkeergarage verwijst ik u naar hoofdstuk 8 van deze monitor.

Vervanging tractiemiddelen

Om een inkoop voordeel te verkrijgen is de vervanging van een aantal voertuigen van diverse afdelingen gecombineerd. Het inkoopproces duurde langer dan verwacht. Daarom is de levering eerst in 2008. Een aantal kredieten worden daarom verschoven in de tijd. Tijdens de inkoopprocedure bleek dat de bestaande (vervangings)kredieten niet toereikend zijn. Arbo- en milieueisen zijn hier debet aan maar met name de beleidswijziging van het Ministerie van Financiën m.b.t. het 'grijze' kenteken. Gemeentes komen hiervoor niet meer in aanmerking! Ondanks dat er voor diverse voertuigen, om eerder genoemde reden, meer krediet benodigd is zullen de jaarlasten nauwelijks stijgen. Dit omdat door hogere kwaliteit de afschrijvingsduur van 7 naar 10 jaar gaat en doordat onderhoudscontracten gunstiger afgesloten kunnen worden.

Speelelementen

Vele speelplaatsen voldoen niet aan de huidige veiligheidsnormen. Deze bevindingen van de eigen inventarisatie zijn bevestigd door de Keuringsdienst van Waren, waarna besloten is versneld ondergronden en ophangingen te vervangen. Het betreft dus geen achterstallig onderhoud. Voor de vervanging is € 36.000,-- krediet benodigd.

Uitbreiding Vredenhof

Er worden geen uitgaven meer verwacht voor de grondkosten voor de 1^e fase van de uitbreiding van de begraafplaats Vredenhof. Het restantkrediet ad € 33.300,-- kan derhalve vervallen. In de conceptbegroting 2008 is daar reeds rekening mee gehouden.

2.5.6 Overzicht verschuiving > € 50.000,-- tussen producten binnen programma 5 (zonder budgettair effect)

Structurele verschuiving van € 79.000,-- tussen producten Wijkgericht onderhoud en Wegen, straten en pleinen. Dit in verband met wijkgerichte werkzaamheden klein onderhoud verhardingen.

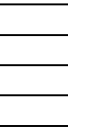
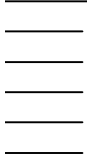

2.5.7 Trends en knelpunten programma 5 Wonen en leefomgeving

- Er is een nieuw streekplan en regionaal structuurplan: Het Ruimtelijke Plan Regio Rotterdam (RR2020) is eind 2005 vastgesteld met aanwijzing van delen van de Polder Nieuw Reijerwaard en Bolnes –Zuid als (zoek-)locatie voor nieuwe bedrijfsterreinen. De gemeenteraad zal zich dienen uit te spreken of hij al dan niet bereid is het RR2020 uit te voeren. Inmiddels zijn er gesprekken op gang gekomen tussen stadsregio, Ridderkerk, LTO-Noord-Glaskracht en Freshworld met als doel alle belangen in kaart te brengen.
- De regelgeving op het gebied van de luchtkwaliteit blijft nog steeds aan verandering onderhevig. Ook de rekenprogramma's en daarbij behorende input aan achtergrondwaarden worden minimaal jaarlijks bijgesteld. Dit brengt bij de start van (woning-)projecten onduidelijkheid dan wel onzekerheid met zich mee voor het uiteindelijke resultaat en kan daarmee ook vertragend werken.
- Wet registratie publiekrechtelijke beperkingen (2006): gewerkt wordt aan inventarisatie en registratie. De wet zal op 1 juli 2007 in werking treden.
- Het komt regelmatig voor dat oppervlaktewatersystemen worden vervuild door invloeden van buitenaf. Overstorten uit de riolering en inspoeling van verontreinigingen zijn voorbeelden van oorzaken. Daarnaast ondervinden burgers regelmatig overlast door een te veel aan water in kruipruimte, kelder, tuin of op een pad. Incidenteel komt water zelfs tot in woningen. Vergroten van recreatiemogelijkheden en natuurontwikkeling in en langs het water is gewenst.
- Wetswijzigingen op het gebied van Ruimtelijke Ordening en inrichting zullen leiden tot aanpassing van werkprocessen en een zekere mate van deregulering. Zo is de Woningwet per 1 april 2007 gewijzigd, zal een belangrijke aanpassing van de Wet Ruimtelijke Ordening naar verwachting per 1 januari 2008 in werking treden en is inmiddels een aanvang gemaakt met de voorbereiding van de nieuwe omgevingsvergunning op grond van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht, die in 2008 geïmplementeerd moet worden (precieze datum nog onbekend).
- Ingevolge het nieuwe Besluit Omgevingslawaai is Ridderkerk gestart met het opstellen van
- gemeentelijke geluidkaarten. Via deze geluidkaarten wordt de bestaande geluidbelasting binnen het totale grondgebied van de gemeente ten gevolge van wegverkeerslawaai en industriellawaai in beeld gebracht. Het project Opstellen gemeentelijke geluidkaarten dient voor 1 juli 2007 te zijn afgerond. Vervolgens dienen op basis van deze geluidkaarten voor 1 juli 2008 de zogenaamde geluidactieplannen te worden opgesteld. In de geluidactieplannen dienen concrete maatregelen te worden opgenomen om de geluidbelasting niet verder te laten toenemen en waar mogelijk te verminderen.
- In verband met de ontwikkeling van woningbouwplannen voor het gebied de Drie Rivieren in Slikkerveer is een geluidbeheersplan opgesteld. Doel van dit geluidbeheersplan is de inpassing van de woningbouwplannen binnen de bestaande geluidbelasting ten gevolge van industriellawaai in het betreffende gebied voor nu en in de toekomst.
- In januari 2007 is het geactualiseerde gemeentelijke Plan van aanpak Luchtkwaliteit vastgesteld. In dit plan zijn zowel algemene maatregelen als specifieke maatregelen (voor een aantal wegen met overschrijdingen van de normen) opgenomen, die er toe moeten leiden dat in 2010 wordt voldaan aan de wettelijke normen uit het Besluit Luchtkwaliteit 2005.

2.6.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 6 Welzijn

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
Versterken van de sociale samenhang en verbeteren van de kwaliteit van leven.	Inwoners waarderen de sociale samenhang met minimaal een 7	In elke wijk is een wijkoverleg, naar eigen invulling van de wijk zelf (zie ook programma 3).			
			Opzetten van een vorm van buurtopbouwwerk/samenlevingsopbouw en (jeugd)buurtbemiddeling.	Project buurtbemiddeling en jongerenbuurtbemiddeling is gestart.	<i>Project draait. Vrijwilligers zijn geschoold en gecertificeerd. Het wordt nu verder uitgebouwd.</i>
			Stimuleren van vrijwilligerswerk, visie op vrijwilligerswerk in 2007 actualiseren.	In maart heeft het Beleidsplatform Vrijwilligerswerk geadviseerd over de actualisatie van de visie op vrijwilligerswerk. Dit advies is de basis voor de verdere actualisatie van de visie dit jaar.	De besluitvorming over de actualisatie van de visie vrijwilligerswerk staat gepland voor eind 2007.
		De deelname aan activiteiten van het sociaal cultureel werk blijft minimaal gelijk.	Vanaf 2007 volledig doorvoeren beleidsgestuurde contractfinanciering met de uitvoerende partners op de terreinen van zorg en welzijn en maatschappelijk werk en hiervoor productafspraken maken.	Het subsidieproces is verder verbeterd. Met organisaties op de terreinen van zorg en welzijn en maatschappelijk werk zijn vanaf dit jaar productafspraken gemaakt die gebaseerd zijn op de prestatie-indicatoren. Daarnaast zal er overleg plaatsvinden om te komen tot meerjarige subsidie afspraken.	Het nieuwe subsidieproces is vastgesteld, maar moet nog geïmplementeerd worden. Werkwijze, standaardbrieven aanpassen e.d.
			Onderzoeken of het concept van het wijkvoorzieningscentrum in Slikkerveer als voorbeeld kan dienen voor andere wijken.	In Bolnes was reeds een ontwikkeling richting een WVC op basis van het concept WVC Slikkerveer op gang gebracht. De Noordhave wordt omgevormd tot een volwaardig WVC waarin ook de bibliotheekvestiging is opgenomen. De uitbreiding van openstellingsuren wordt als wens opgevoerd in de begroting 2008-2011. Of een dergelijk WVC ook voor andere wijken een manier is om burgers meer betrokken te laten zijn bij hun wijk, is (nog) niet onderzocht.	Bij de ontwikkeling van wijkgericht werken zal ook de functie en plaats van WVC (en de financiële consequenties) meegenomen worden.
			Realiseren van een jeugdvoorziening 16+ in elke wijk die daar behoefte aan heeft en realiseren van een multifunctioneel podium voor alle Ridderkerkse jongeren.	Momenteel wordt er gewerkt aan de realisatie van het raadsbesluit van september 2006 van het jongerenwerk 16+. Hierdoor kan invulling worden gegeven aan de hiernaast staande voorzieningen.	In november zal uw raad een voorstel worden gedaan.
			Implementeren WMO (zie ook bij programma Zorg).	Zie programma zorg	
			Implementeren van de nieuwe Wet inburgering, die naar verwachting 1 januari 2007 in werking zal treden.	De Verordening Wet inburgering Ridderkerk 2007 en de Beleidsnotitie Ridderkerk Ingeburgerd zijn op 29 maart 2007 vastgesteld door de Raad. De verdere implementatie en de uitvoer van de wet zijn gaande.	De Wet inburgering is op 13 april 2007 officieel ingevoerd in de gemeente. De implementatie van de Wi is zo goed als afgerond en de uitvoer is ter hand genomen. De aanbesteding van de inburgeringstrajecten loopt. Op 2 juli jl. is het bestek gepubliceerd. Op 1 augustus is de nota van inlichtingen naar de (7) inschrijvers verstuurd. Op 4 september wordt de inschrijving gesloten en op 1 december zou het contract dan moeten starten. De eerste inburgeraars zijn reeds opgeroepen. De eerste WI-kandidaat is inmiddels geslaagd.
			Uitbreiden aantal (centrum)evenementen.	Er is een commissie Evenementen Koningsplein ingesteld met als doel het Koningsplein te verlevendigen door middel van het (doen) organiseren van een aantal evenementen. Daarnaast wordt een beleidsmatig kader opgesteld waarin zal worden verwoord aan welk type evenementen in Ridderkerk behoefte is.	Het beleidsmatig kader zal eind 2007 / begin 2008 worden besproken met betrokkenen en ter vaststelling voorgelegd worden aan de raad
		Het percentage Ridderkerkers dat in een sociaal isolement verkeert, is minimaal 10% lager dan het landelijk gemiddelde.	Vóór eind 2008 de omvang van het probleem van sociaal isolement in beeld brengen en risicogroepen in kaart brengen.	In het Plan van Aanpak Minimabeleid is aandacht besteed aan sociaal isolement. Zaken als omvang, risicogroepen, aanpak worden opgenomen in de nota Minimabeleid. Deze nota zal in concept voor de zomer gereed zijn. De nota zal naar verwachting na de zomer worden vastgesteld.	In samenwerking met Albrandswaard en Barendrecht is er een project gestart om sociaal isolement aan te pakken. Zie ook programma zorg

2.6.1 (Vervolg) Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 6 Welzijn

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
			Nieuwe inwoners uitnodigen voor een kennismaking en Ridderkerkers uitnodigen om de nieuwe inwoners die daar prijs op stellen wegwijs te maken in de gemeente.	In het najaar van 2007 wordt een start gemaakt met deze introductie voor nieuwe inwoners. In de zomer zal hiervoor een Plan van Aanpak opgesteld worden.	In 2007 is een start gemaakt met specifieke acties om nieuwe inwoners van Ridderkerk te verwelkomen. Hiertoe zijn speciale welkomstpakketten verstrekt.
		Over 4 jaar is er geen voedselbank meer nodig.		Het vergroten van het bereik en gebruik van de inkomensondersteunende middelen door vereenvoudigde aanvraagprocedures, het koppelen van bestanden en het verkrijgen van inzicht in de doelgroep heeft prioriteit binnen de heroriëntatie van het Minimabeleid. Hierbij wordt ernaar gestreefd dat de noodzaak van de voedselbank niet meer aanwezig zal zijn.	In de nota minimabeleid die nog dit jaar aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden worden het bereik en gebruik van inkomensondersteunende middelen meegenomen. Gestreefd wordt dat de voedselbank niet meer noodzakelijk is.
		Percentage ouderen dat gebruik maakt van de ouderenvoorzieningen is in 2007 5% toegenomen t.o.v. 2004.		Door proactieve dienstverlening (ondersteund door koppelen van bestanden) kan het bereik en vervolgens het gebruik van de ouderenvoorzieningen vergroot worden. Daarnaast wordt gezocht naar verdergaande samenwerking met verschillende organisaties die de belangen van deze doelgroep behartigen. Deze samenwerking is gericht op meer inzicht op de doelgroep.	Ongewijzigd
		In 2007 is 85% van de ouderen die gebruik maken van het ouderenvervoer tevreden tot zeer tevreden.		Eind 2007 zal een klanttevredenheidsonderzoek plaats vinden.	

Opmerkingen: Doelstellingen t.a.v. huiselijk geweld, jeugdbeleid en maatschappelijke ondersteuning zijn bij andere programma's al ondergebracht (respectievelijk bij veiligheid, bij educatie en bij zorg).

2.6.2 Stand van zaken lasten en baten programma 6 Welzijn

Omschrijving	voordeel + / nadeel -				
	Begr. na wijz.	Concept meerjarenbegroting 2008-2011			
	2007	2008	2009	2010	2011
Geraamde lasten t/m 8 ^e begr.wijz.	-8.625.100	-8.903.500	-9.327.400	-10.581.200	-9.486.800
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	-65.600	53.300	51.100	48.900	46.800
Verwachte totale lasten	-8.690.700	-8.850.200	-9.276.300	-10.532.300	-9.440.000
Geraamde baten t/m 8 ^e begr.wijz.	1.331.800	829.800	941.300	1.214.800	765.800
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	0	0	0	0	0
Verwachte totale baten	1.331.800	829.800	941.300	1.214.800	765.800
Saldo wijzigingen 3 ^e monitor	-65.600	53.300	51.100	48.900	46.800
Saldo progr. incl. wijzigingen 3e monitor	-7.358.900	-8.020.400	-8.335.000	-9.317.500	-8.674.200

2.6.3 Toelichting nog te verwerken wijzigingen 3e monitor

Multifunctioneel centrum

De kapitaallasten zijn verlaagd aangezien de bouwkosten gunstiger zijn uitgevallen. Dit levert voor dit programma een voordeel op van € 24.700 voor 2007 en € 60.000 (dalend) vanaf 2008.

Voor een totaaloverzicht van de financiële afronding van het project Centrumplan (waar het Multifunctioneel centrum onderdeel van uitmaakt) wordt verwezen naar hoofdstuk 8 van deze monitor.

Sluitende aanpak jeugd- en jongerenbeleid

Het hiervoor beschikbare budget van € 125.000 is van programma 7 naar dit programma overgebracht (nadeel op dit programma, maar per saldo budgettair neutraal voor 2007).

Financiële gevolgen Wijzerplaats

De stelpost ouderenbeleid van € 71.000 wordt in 2007 afgeraamd ter dekking van de salariskosten van de extra medewerkers van De Wijzerplaats en de licentie-, druk- en opleidingskosten. In de begroting 2009-2011 is deze stelpost voor dit doel afgeraamd.

2.6.4 Stand van zaken wensen nieuw beleid

Twee buurtsportlocaties

De eerste van de buurtsportlocaties wordt in de wijk Bolnes gerealiseerd en is naar verwachting eind dit jaar gereed. Het overleg met de omwonenden, de jeugd en betrokken instanties over de inrichting van de voorziening is gevoerd. De uitvoering is in gang gezet.

De tweede buurtsportlocatie is conform de planning meegenomen in de besluitvorming over de bouw van een nieuwe sporthal Drievliet.

BOS-projecten.

Het ministerie Volksgezondheid Welzijn en Sport heeft de subsidie aanvraag voor het BOS-beleid VMBO gehonoreerd. Het project waarbij het accent ligt bij verminderen van het overgewicht bij de VMBO leerlingen is voor de organisatie en uitvoering overgedragen aan de SRS.

Onderzoek Haalbaarheid openluchtwembad.

Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond. In het najaar zullen de uitkomsten aan de raad worden aangeboden.

Extra ondersteuning vrijwilligerswerk

Bij het vaststellen van de nieuwe visie eind 2007 zal er een keuze gemaakt worden of en op welke wijze de extra ondersteuning gerealiseerd kan worden.

Latere uitvoering project stedelijk jongerencentrum

In november zal uw raad een voorstel worden gedaan.

Jongerenwerk 16+

In samenwerking en samenhang met de partners wordt invulling gegeven aan het raadsbesluit inzake het jongerenwerk 16+. In 2007 is in diverse wijken, waaronder Drievliet en Bolnes, invulling gegeven aan het jongerenwerk 16+, waarbij deels gebruik wordt gemaakt van bestaande locaties. In de begroting is rekening gehouden met de kosten van jongerenwerk, maar (nog) niet met de kosten van beheer en accommodaties.

Beweegvisie

In plaats van een beweegvisie zal een actieplan bewegen opgesteld worden. Dit actieplan sluit aan bij de beleidsmatige uitspraken in de sportnota en de beleidsnota WMO en werkt de voornemens uit het collegeprogramma uit.

2.6.5 Stand van zaken investeringen 2007

Het restantkrediet bouw multifunctioneel centrum ten bedrage van € 221.600 wordt afgeraamd. Zie ook toelichting bij punt 2.6.3. (eerste bolletje).

2.6.6 Overzicht verschuiving > €50.000,- tussen producten binnen programma 6 (zonder budgettair effect)

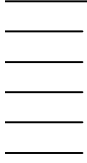
Geen verschuiving.

2.6.7 Trends en knelpunten programma 6 Welzijn

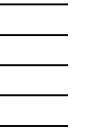
- Ook in 2008 en verder zullen de gevolgen van ingrijpende wetten als m.n. de WMO de aandacht vragen. Met name de visie die in de WMO is neergelegd heeft consequenties voor het gehele lokale welzijnsbeleid (vrijwilligersbeleid, ouderenbeleid, jeugdbeleid, zorg e.d.). Zie verder programma 7 Zorg.
- Met de filosofie van beleidsgestuurde contractfinanciering worden de verschillende verantwoordelijkheden tussen gemeenten en organisaties (maatschappelijk middenveld) steeds duidelijker. De gemeenten beperken zich vooral tot kaderstelling en het formuleren van doelstellingen. De organisaties geven aan welke bijdrage zij kunnen leveren aan het bereiken van die doelstellingen. Hierdoor ontstaat een betere samenwerking tussen partijen die er op gericht is het aanbod aan voorzieningen te versterken en/of de maatschappelijke waarde te verankeren. Voor de uitvoering sluit de gemeente contracten af met externe partners op basis van output gerelateerd aan de gemeentelijke doelen.
- De productafspraken die de gemeente met de professionele organisaties zoals de Stichting Dynamiek, de SRS en de SWOR maakt, leiden tot een steeds beter inzicht in welke activiteiten bijdragen aan de door de gemeente gestelde doelen. Ook wordt het beeld van de prijskwaliteit verhouding steeds beter. Hierdoor weet de raad beter wat hij kan verwachten voor het beschikbare budget en is de raad beter in staat te sturen op de door hem gewenste beleidsdoelstellingen. Momenteel wordt er gewerkt aan een jaarlijkse verantwoording op productniveau. De SRS zal daarom over het boekjaar 2007 haar verantwoording niet meer op exploitatieniveau, maar op productniveau bij de gemeente indienen.
- Woonzorgzones ontwikkelen zich steeds meer richting servicegerichte wijken, waarin voorzieningen op allerlei gebieden voor een bredere doelgroep dan ouderen beschikbaar en goed bereikbaar zijn.
- Het (om)bouwen van (bestaande) wijkaccommodaties tot laagdrempelige voorzieningen vraagt een investering op (ver)bouw en exploitatie. Om het voor een groot deel van de wijkbewoners aantrekkelijker te maken om een wijkvoorziening te bezoeken en zo elkaar te ontmoeten, is het nodig op beide zaken te investeren. Voor het wijkvoorzieningencentrum Slikkerveer en Bolnes is gekozen c.q. wordt voorgesteld te kiezen voor een verruiming van de openstelling met inzet van (professioneel) beheer. De beherende organisatie wordt opgedragen de wijk actief te benaderen.
- Op grond van het Raadsbesluit (ingediend amendement), dat er na het eerste jaar van de invoer van de Wet inburgering en daarna elke twee jaar onderzoek gedaan moet worden naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de informatievoorziening aan de inburgeringsplichtigen, zal er geld moeten worden vrijgemaakt om dit onderzoek te kunnen financieren. Door middel van een aanbestedingsprocedure met verschillende bureaus wordt een aanbieder van inburgeringstrajecten geselecteerd.

-
- Met ingang van 2008 zijn de programma's en de prestatie-indicatoren bijgesteld. Realistischer en toegesneden op daadwerkelijke acties.
  - Dynamiek en SWOR hebben aangegeven te willen onderzoeken of een fusie mogelijk is.

•

2.7.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 7 Zorg

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan wij daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
Ridderkerkers zo veel mogelijk in staat stellen om voor zichzelf te zorgen. Degenen die dat niet (meer) kunnen toegang verlenen tot de noodzakelijke voorzieningen en waar mogelijk ondersteunen.	Bevorderen van de gezondheid. Indicator volgt na resultaten gezondheidsenquête.	Minimaal 95% van de productafspraken met externe organisaties is uitgevoerd	Monitoren van de resultaten op de productafspraken	Resultaten Gezondheidsenquête zijn bekend. Deze zullen samen met het aanbieden van de startnotitie Nota Lokaal Gezondheidsbeleid aan de raad worden gepresenteerd. Onderdeel van het opstellen van de nota Lokaal Gezondheidsbeleid zal ook evaluatie van de vorige gezondheidsnota zijn.	Resultaten Gezondheidsenquête zijn bekend. Deze zullen samen met het nieuwe basistakenpakket GGD en gezondheidsnota 2007-2011aan de raad worden gepresenteerd. Naar verwachting zal jeugdmonitor onderdeel worden van basistakenpakket. Evaluatie nota Lokaal Gezondheidsbeleid is meegenomen met WMO-conferentie.
		De overeengekomen norm van 15 minuten voor aanrijtijden van ambulances worden gehaald.	Rapportage GHOR Ridderkerk.	De aanrijtijden worden in de GHOR-rapportage vermeld. Deze rapportage komt jaarlijks.	Geen wijzigingen.
	Ieder die een beroep moet doen op maatschappelijke ondersteuning weet de weg naar voorzieningen te vinden (burgermonitor) en waardeert deze met minimaal een 7.	Het aantal klanten aan het loket voor maatschappelijke ondersteuning neemt toe met 10 % per eind 2007 t.o.v. sept. 2006 (startdatum).	Uitbreiden breed loket voor zorg en welzijn met andere partners.	In september 2007 vindt een eerste evaluatie plaats van de Wijzerplaats (het Breed Loket). Uit deze evaluatie moet blijken hoe het loket functioneert en welke vragen actueel zijn. Aan de hand van die evaluatie kan ook worden bekeken of en welke andere partners bij de Wijzerplaats kunnen worden betrokken.	De evaluatie van de Wijzerplaats zal starten in september 2007. Over de wijze van evalueren wordt gesproken met de partners in de Wijzerplaats, MEE en SWOR, en de WMO Adviesraad. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een student ikv stage en zal najaar 2007 of voorjaar 2008 worden uitgevoerd.
	Volwaardige deelname van alle Ridderkerkers aan het maatschappelijk verkeer mogelijk maken.	Het niveau van zorg gaat niet achteruit door de komst van de WMO.	Implementeren WMO, in samenspraak met de zorgvragers en -aanbieders	In februari 2007 zijn gesprekken gestart met diverse instellingen in Ridderkerk om een gezamenlijk plan te ontwikkelen op de verdere ontwikkeling van de WMO in Ridderkerk. Ook de WMO Adviesraad en de Gemeenteraad worden bij dit traject betrokken. Rond de zomer moet het plan gereed zijn.	In juli 2007 heeft een conferentie over het WMO-beleid plaatsgevonden. De resultaten worden in het WMO-beleidsplan verwerkt. Over dit WMO-beleid wordt begin september met de WMO Adviesraad gesproken om van de WMO Adviesraad te vernemen welke beleidswensen zij heeft. Het WMO Beleidsplan zal in december ter besluitvorming aan de Raad worden aangeboden.
			Mogelijk doorvoeren eigen bijdrageregeling en/of inkomensafhankelijke bijdrage om de zorg betaalbaar te houden.		Gelet op de toekomstige ontwikkelingen van de WMO-budgetten wordt het eigen bijdrage beleid niet gewijzigd (zie Trends en Knelpunten).
		95% van de WVG-aanvragen wordt binnen 12 weken afgehandeld.	Het verstrekken van vervoers- en/of woonvoorzieningen.	In de eerste maanden van 2007 zijn alle aanvragen voor voorzieningen en hulpmiddelen binnen 8 weken afgehandeld.	De doorlooptijden van de aanvragen bij de Wijzerplaats zijn als volgt: Huishoudelijke Hulp 21 dagen Rolstoelen 26 dagen Woonvoorziening 32 dagen Vervoersvoorziening 25 dagen
			Zorgen dat zorgvragers kunnen kiezen tussen zorg in natura of een persoonsgebonden budget.	Er zijn met vier organisaties contracten afgesloten voor het leveren van thuiszorg in natura. Indien de zorgvrager zorg van een andere organisatie of op een andere wijze willen ontvangen, kunnen zorgvragers een PGB aanvragen.	Er zijn momenteel 1500 klanten die gebruik maken van Huishoudelijke hulp. In 2007 zijn er 266 nieuwe aanvragen HH ingediend, 226 x is HH1 toegekend, 40 x HH2. Op dit moment maken 402 klanten gebruik van het PGB. Er zijn tot nu toe 25 bezwaarschriften ingediend, waarvan 1 gegrond, 2 ingetrokken, 4 na behandeling aangepast, 8 nog in behandeling en 11 ongegrond.

2.7.1 (Vervolg) Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 7 Zorg

Kerdoelen	Effectindicator	Prestatie-indicator	Wat gaan wij daarvoor doen? (Activiteiten)	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2007	Stand van zaken 3 ^e programmamonitor 2007
					De volgende voorzieningen zijn bij klanten in gebruik: Rolstoelen: 439 Woonvoorzieningen (excl. de aard en nagelvaste): 60 Vervoersvoorzieningen overig ((scootmobielen, driewiel fietsen etc. dus excl. WVG-vervoer): 295 65+ en WVG-vervoer: 1900
		Het aantal vrijwilligers dat werkzaam is in de zorg stijgt met minimaal 10% tussen 2006 en 2010.	Samenwerking met SWOR en Vrijwilligerssteunpunt.	In de kadernotitie Vrijwilligersbeleid die in 2007 zal worden opgesteld, zal worden aangegeven op welke wijze deze doelstelling gehaald kan worden.	In samenwerking met Barendrecht en Albrandswaard wordt een project gestart om meer mantelzorgers te werven en de ondersteuning van de mantelzorgers te verbeteren.
		Het aantal mantelzorgers blijft minimaal gelijk.	Steunpunt mantelzorg operationeel vanaf 1 januari 2007.	Het Steunpunt Mantelzorg is sinds 1 januari 2007 ondergebracht bij de SWOR.	Het Steunpunt Mantelzorg heeft in het eerste halfjaar te kampen gehad met onderbezetting als gevolg van ziekte van personeel. Vanaf september zal het Steunpunt weer conform doelstelling bezet zijn.
	Mensen die (tijdelijk) financieel niet voor zichzelf kunnen zorgen ondersteunen.		Actief opsporen van mensen die in de knel zitten, onder andere door koppeling van bestanden.	In februari 2007 is een onderzoek gepubliceerd inzake de aanwezigheid van minima in Ridderkerk. Bij het tot stand komen van dit onderzoek zijn diverse bestanden, waaronder die van de Sociale Verzekeringsbank en de Belastingdienst gekoppeld. Bij de spaarlampenactie is gebruik gemaakt van het koppelen van bestanden om het bereik zoveel mogelijk te vergroten.	
		Het percentage Ridderkerkers dat in een sociaal isolement verkeert, is minimaal 10% lager dan het landelijk gemiddelde.	Vóór eind 2008 de omvang van het probleem van sociaal isolement in beeld brengen en risicogroepen in kaart brengen.	In het Plan van Aanpak Minimabeleid is aandacht besteed aan sociaal isolement. Zaken als omvang, risicogroepen, aanpak worden opgenomen in de nota Minimabeleid. Deze nota zal in concept voor de zomer gereed zijn. De nota zal naar verwachting na de zomer worden vastgesteld.	De nota Minimabeleid wordt in september voorgelegd aan het klantenplatform en het sociaal platform, daarna wordt het aan de Raad voorgelegd. De acties zijn gericht op participatie en inkomensondersteuning.
			Fraudebestrijding intensiveren.	Hoogwaardig handhaven zal worden opgepakt in het kader van het project "Het Werkt", onderdeel van het programma "Ridderkerk werkt".	Er is een inventarisatie vastgesteld van de te nemen acties. In september vindt startbijeenkomst hoogwaardig handhaven plaats.
	Goede jeugdzorg: zie indicatoren bij programma 4 educatie.				

2.7.2 Stand van zaken lasten en baten programma 7 Zorg

Omschrijving	voordeel + / nadeel -				
	Begr. na wijz.	Concept meerjarenbegroting 2008-2011			
	2007	2008	2009	2010	2011
Geraamde lasten t/m 8 ^e begr.wijz.	-24.050.900	-20.346.400	-20.370.700	-20.330.500	-20.380.200
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	1.025.000	-3.723.900	-3.718.900	-3.730.900	-3.718.900
Verwachte totale lasten	-23.025.900	-24.070.300	-24.089.600	-24.061.400	-24.099.100
Geraamde baten t/m 8 ^e begr.wijz.	13.315.700	9.438.000	9.448.700	9.453.300	9.453.300
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	-123.400	4.147.700	4.147.700	4.147.700	4.147.700
Verwachte totale baten	13.192.300	13.585.700	13.596.400	13.601.000	13.601.000
Saldo wijzigingen 3 ^e monitor	901.600	423.800	428.800	416.800	428.800
Saldo progr. incl. wijzigingen 3e monitor	-9.833.600	-10.484.600	-10.493.200	-10.460.400	-10.498.100

2.7.3 Toelichting nog te verwerken wijzigingen 3^e monitor

Minimabeleid

Door intensivering van het minimabeleid (uitbreiding voorziening participatiefonds) stijgen de lasten voor de uitvoering van het minimabeleid structureel vanaf 2008 met € 60.000. Daarnaast levert terugvordering bijzondere bijstand minder inkomsten op (€ 60.000). Vereenvoudiging van de werkprocessen en directe sturing op terugvordering moet nog dit jaar tot meer inkomsten leiden. Hogere uitgaven binnen het minimabeleid voor in totaal € 30.000.

Naar aanleiding van het amendement van D66'/GroenLinks zijn er spaarlampen aangekocht voor 1.000 gezinnen voor een bedrag van € 50,- per gezin. In de maand maart 2007 zijn er minstens 700 gezinnen geweest die een set gratis spaarlampen hebben opgehaald. Om zoveel mogelijk mensen te bereiken is er gebruik gemaakt van bestandskoppeling en samenwerking met verschillende organisaties (waaronder Swor, AMW). De kosten zijn ten laste gebracht van de bijzondere bijstand en hebben dus mede geleid tot de overschrijding.

Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Albrandswaard en Ridderkerk

In 2006 heeft uw raad besloten om voor de uitvoering van o.a. de Wet Werk en Bijstand een gemeenschappelijke regeling te vormen met de gemeente Albrandswaard. Omdat Ridderkerk centrumgemeente is, heeft dit gevolgen voor de begroting 2008-2011 die nog niet geraamd zijn. De totale uitvoeringskosten (lasten) en ontvangsten (baten) voor de gemeente Albrandswaard worden beide geraamd op afgerond € 4.200.00,- (verloopt nagenoeg budgettair neutraal voor 2007-2011).

Invoeringskosten WMO

- De stelpost invoeringskosten bedraagt € 160.051. Ter dekking van de salariskosten wijzerplaats wordt in 2007 en in 2008 de stelpost invoeringskosten WMO verlaagd met € 141.608 (2007 verwerkt via deze monitor en 2008 verwerkt via concept begroting 2008-2011); Voor de jaren 2007-2011 wordt bij deze monitor € 18.443 afgeraad ter dekking van de extra overheadskosten WMO (boeken/abonnementen etc.).
- De stelpost WMO is vanaf 2007 volledig structureel voor € 668.000 afgeraad (voordelen vanaf 2007).

Sluitende aanpak jeugd- en jongerenbeleid

Het hiervoor beschikbare budget van € 125.000 is van dit programma naar programma 6 overgebracht (voordeel op dit programma, maar per saldo budgettair neutraal voor 2007).

2.7.4 Stand van zaken wensen nieuw beleid

Sluitende aanpak (zorg)keten 0-23 jarigen incl. amendement

In de lokale jeugdagenda is de sluitende aanpak opgenomen. Eind juni heeft een conferentie over de lokale jeugdagenda plaatsgevonden. De lokale jeugdagenda zal na de zomer aan de Raad worden aangeboden.

Onderzoek sociaal isolement

In het najaar van 2007 wordt de nota Minimabeleid aan de Raad voorgelegd. Maatregelen die het vergroten van het bereik en het gebruik van het participatiefonds (voormalige CES-fonds) bevorderen zijn een onderdeel van deze nota. Deze maatregelen leveren ook een bijdrage aan het tegengaan van sociaal isolement.

Samen met de BAR-gemeenten zal een aanpak worden ontwikkeld om de eenzaamheid onder ouderen te bestrijden en het vrijwilligerswerk een impuls te geven.

WMO: zorg op huidig niveau (indien geen aanvullende geen bijdrage)

Op basis van de huidige stand en de voor 2007 te verwachten ontwikkeling van het aantal klanten dat huishoudelijke hulp (HH) ontvangt blijkt dat de gemeente een aanzienlijk bedrag overhoudt op het budget dat door het Rijk beschikbaar is gesteld. Voor 2007 komt het voordeel naar verwachting uit op € 600.000,=, nog zonder rekening te houden met de inkomsten uit de eigen bijdrage van ongeveer € 600.000,=. De redenen van dit overschot zijn dat de verhouding tussen HH1 en HH2 ook in Ridderkerk uitkomt op 80:20 en daarmee aanzienlijk verschuift naar de goedkopere HH1 en de zorgaanbieders het product HH1 tegen zeer scherpe tarieven hebben aangeboden.

Voor 2008 is door het Rijk reeds een korting op het WMO-budget van € 500.000,= aangekondigd. Daardoor is er naar verwachting geen sprake van een structureel overschot. De uitgaven voor de Huishoudelijke Hulp in 2008 zijn afhankelijk van de te verwachten groei van het aantal klanten (huidige groei 18%) en de uitkomsten van de herindicatie van die klanten waarvan de indicatie na 1 januari 2008 verloopt. Dat kan betekenen dat de uitgaven in 2008 stijgen en er niet opnieuw een overschot al zijn.

Ook de ontwikkeling van de financiële situatie inzake de WMO na 2008 is onzeker, aangezien een nieuwe aanbesteding van de HH in 2008 zeer waarschijnlijk tot hogere tarieven vanaf 2009 zal gaan leiden.

In 2006 is met de Raad afgesproken dat in 2007 definitieve besluitvorming zou plaatsvinden over de eigen bijdrage die klanten betalen voor de WMO-voorzieningen waar ze gebruik van maken. Met name gaat het om de eigen bijdrage voor de Huishoudelijke Hulp. Gelet op de onzekere financiële ontwikkelingen betreffende de WMO-financiën wordt geen beleidswijziging ten aanzien van de eigen bijdrage voorgesteld. Concreet betekent dit dat voor de inkomensgroepen tot 150% van het wettelijk minimumloon de wettelijk verplichte eigen bijdrage wordt gevraagd, voor de inkomensgroepen boven deze grens wordt een inkomensafhankelijke bijdrage berekend. Voor de inkomensgroepen die onder het minimabeleid vallen geldt dat voor de verplichte eigen bijdrage bijzondere bijstand kan worden verstrekt. In het WMO-beleidsplan zal een en ander nader worden toegelicht.

De cliënten met een indicatie die afloopt in 2008 of verder, moeten worden geherindiceerd. Deze herindicaties zullen worden afgegeven in de periode van heden tot uiterlijk 31 december 2008. De nieuwe indicatie zal in werking treden op de eerste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin de herindicatie wordt aangegeven.

Het overschot in 2007 zal, zoals met de Raad is afgesproken, worden aangewend voor projecten die ten goede komen aan de doelgroep. Het gaat dan o.a. om projecten die voortkomen uit de beleidsnota WMO, welke in december aan de Raad zal worden aangeboden.

Onderzoek en vervolgacties voedselbank

Dit punt is een onderdeel van de nota minimabeleid.

Actief benaderen voor participatiefonds (voormalige CES-fonds)

Uit het onderzoek naar de inkomenspositie van de minima blijkt dat het bereik van de inkomensondersteunende maatregelen matig is binnen de gemeente Ridderkerk. Daarom is gestart met het actief benaderen van inwoners van Ridderkerk die recht kunnen hebben op het CES-fonds, het huidige participatie fonds. Bij de presentatie van de nota minimabeleid zal ook ingegaan worden op de wijze waarop de motie van CDA, PvdA, CU en D'66/GroenLinks uit 2005 inzake de Armoede Effect Rapportage zal worden afgedaan.

2.7.5 Stand van zaken investeringen 2007

Kennissysteem uitkeringsadministratie en Digitaal informatiesysteem Sociale zaken

Beide kredieten (in totaal € 64.000,-) worden in 2008 geïntegreerd tot één automatiseringspakket voor Sociale zaken.

2.7.6 Overzicht verschuiving > €50.000,- tussen producten binnen programma 7 (zonder budgettair effect)

Geen verschuiving.

2.7.7 Trends en knelpunten programma 7 Zorg

- De invoering van de WMO is zeer ingrijpend voor gemeenten. Financieel, maar ook beleidsmatig. De prestatievelden binnen de WMO bestrijken een breed terrein en hebben gevolgen voor het gehele lokale welzijnsbeleid (vrijwilligersbeleid, ouderenbeleid, jeugdbeleid, zorg e.d.). In de periode vanaf 1 januari tot 1 augustus 2007 heeft de Wijzerplaats de volgende voorzieningen verstrekt, dit is exclusief cliënten huishoudelijke hulp waarvan de indicatie verlopen is en die voor herbeoordeling in aanmerking komen:
  - woonvoorzieningen = 123
  - rolstoelen = 99
  - overige voorzieningen = 4
  - vervoersvoorzieningen = 229
  - huishoudelijke hulp = 266 (= nieuw)
- Het aantal klanten dat een beroep doet op huishoudelijke verzorging in het kader van de WMO is gestegen met 266, wat neerkomt op een stijging met 18%. Enerzijds heeft deze stijging te maken met de vergrijzing, anderzijds weten klanten het WMO-loket te vinden die voorheen geen gebruik maakten van de AWBZ.
- Het aantal uitkeringsgerechtigden is licht gedaald tot 582 personen met een WWB/IOAW/IOAZ uitkering. Voor de komende jaren wordt een daling van het aantal uitkeringsgerechtigden voorzien, mits er meer wordt ingezet op uitstroom naar werk voor alle doelgroepen in de WWB. Het streven is naar 25% minder uitkeringsgerechtigden in 2010.
- De instroom van cliënten uit de Vinex-locatie leidt tot een stijging van het aantal klanten uit Albrandswaard.
- Ook de instroom vanuit het psychiatrisch ziekenhuis in Albrandswaard leidt tot een stijging van het aantal klanten uit Albrandswaard.
- Een groot aantal uitkeringsgerechtigden (237 personen) heeft al langer dan 5 jaar een bijstandsuitkering. Van deze groep behoort vrijwel iedereen (201 personen) tot de groep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt (fase 4 of 5). Deze groep wordt als de "harde kern" omschreven. Op dit moment zijn wij bezig met een bestandsanalyse omdat de mogelijkheden van het bestand onvoldoende in beeld zijn. Vervolgens kijken we hoe deze groep in beweging te krijgen is. Deze bestandsanalyse zal eind oktober 2007 gereed zijn.
- In 2007 is de uitstroom uit de uitkering nog onvoldoende op gang gekomen. De afname van het aantal uitkeringsgerechtigden blijft achter bij de landelijke trend, die een daling van het aantal uitkeringsgerechtigden laat zien. Aangezien het budget dat de gemeente van het Rijk ontvangt voor het verstrekken van uitkeringen, op basis van de landelijke trend, wel lager is vastgesteld, zal er over 2007 een tekort op het Inkomensdeel ontstaan.
- Het contract inzake het WVG-vervoer is met 1 jaar verlengd. Volgend jaar zal een nieuwe aanbesteding plaatsvinden. Bij de verlenging van het contract zijn afspraken gemaakt over het bekend maken van de klachtenregeling aan de gebruikers van het vervoer. De financiële consequenties van de contractverlenging kunnen binnen de beschikbare budgetten worden opgevangen.
- Lokaal gezondheidsbeleid krijgt steeds meer een eigen plek binnen het gemeentelijke beleid. Vanuit dit thema wordt facetbeleid ontwikkeld op diverse andere beleidsterreinen. Door de verdergaande ontwikkelingen m.b.t. gezondheidsthema's die op landelijk niveau worden aangestuurd (overgewicht, legionellapreventie), zien we een verdergaande uitbreiding en intensivering van de productontwikkeling van de GGD Rotterdam-Rijnmond. De fusie van de GGD Rotterdam e.o. met de GGD Nieuwe Waterweg-Noord heeft hier mede een rol in gespeeld. Het nieuw samengestelde basistakenpakket van de GGD zal binnenkort worden vastgesteld. Inhoud pakket en financiële consequenties zijn nog onduidelijk.
- De middelen voor gezondheidsbeleid, die de gemeente van het Rijk ontvangt voor 2008, zijn helaas op dit moment nog onduidelijk, wat onzekerheden m.b.t. beleidsontwikkeling met zich meebrengt;

- De programma's en prestatie-indicatoren zijn met ingang van 2008 geactualiseerd. De indicatoren zijn realistischer, worden gemeten en staan ook in verband met de daarvoor in gang gezette acties.

2.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen (inclusief reservemutaties)

2.8.1 Stand van zaken lasten en baten programma

Omschrijving	voordeel + / nadeel -				
	Begr. na wijz.	Concept meerjarenbegroting 2008-2011			
	2007	2008	2009	2010	2011
Geraamde lasten t/m 8 ^e begr.wijz.	-5.320.000	-4.311.400	-6.490.300	-3.442.400	-3.495.600
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	-322.600	-42.900	-8.700	147.400	139.100
Verwachte totale lasten	-5.642.600	-4.354.300	-6.499.000	-3.295.000	-3.356.500
Geraamde baten t/m 8 ^e begr.wijz.	54.755.700	55.870.600	57.890.400	54.666.700	54.183.300
Wijzigingen 3 ^e monitor zie 2.1.3	-105.500	-32.900	0	0	0
Verwachte totale baten	54.650.200	55.837.700	57.890.400	54.666.700	54.183.300
Saldo wijzigingen 3 ^e monitor	-428.100	-75.800	-8.700	147.400	139.100
Saldo progr. incl. wijzigingen 3e monitor	49.007.600	51.483.400	51.391.400	51.371.700	50.826.800

2.8.2 Toelichting nog te verwerken wijzigingen 3^e monitor

Personeelskosten

Als gevolg van CAO - ontwikkelingen per 1-6-2007 hebben wij de totale salarisraming voor de organisatie met € 233.000, -- verhoogd (nadeel 2007). In de begroting 2008-2011 houden wij al rekening met deze wijziging (loonbod 5,48%).

Als gevolg van de wijziging in de CAO-Rijksoverheid per 1-1-2007 hebben wij het salarisbudget voor bestuursorganen aangepast (nadeel voor 2007 € 14.000,--). In de begroting 2008-2011 houden we al rekening met deze wijziging.

Openstaande vacatures op bestaande formaties die dit jaar niet meer vervuld zullen gaan worden hebben we afgeraamd. Daartegenover hebben wij de kosten van inhuur op personeel van derden bijgeraamd (beleidsmatig wordt voortdurend een afweging gemaakt op inhuur). De berekeningen zijn gebaseerd op een prognose per einde van het jaar; per saldo verloopt een en ander nagenoeg neutraal).

In de loop van het jaar 2007 is een viertal medewerkers overgeplaatst naar team Algemene Ondersteuning (bovenformatieven). De daarmee gemoeide salarislasten waren nog niet verwerkt in de begroting 2008 - 2011. Dit betekent een bijraming voor 2 jaar van € 159.000,-- per jaar (nadeel 2008 en 2009).

De lasten voor voormalig personeel kan met € 37.000,-- worden afgeraamd als gevolg van de geleidelijke afname van FPU-lasten. Tevens kan de raming voor WAO-lasten worden verlaagd met € 22.000,-- in verband met het einde van de 5-jarige betalingsverplichting. Met bovenstaande mutaties is in de begroting 2008 - 2011 al rekening gehouden.

Daarnaast kan de raming voor WW-lasten worden verlaagd (in 2007 met € 25.000 en vanaf 2008 met € 34.000), omdat voormalig medewerkers met een WW-uitkering inmiddels elders werk hebben gevonden (totaal voordeel 2007: € 84.000).

Het budget van Flankerend Beleid dient verhoogd te worden in verband een éénmalige inleg in 2007 bij het ABP van € 80.000,-- (nadeel 2007) ten behoeve van de FPU-regeling volgens het Sociaal Statuut voor 1 bovenformatieve (uitdiensttreding per 1-1-2008).

Verplaatsing gemeentewerf P. C. Hoofdstraat

Het onderzoek naar de verplaatsing van de gemeentewerf is uitgesteld naar 2008. Dit betekent voor 2007 een voordeel van € 30.000,-- en voor 2008 een nadeel voor hetzelfde bedrag.

Dividend N.V. MAR

Uit de vastgestelde jaarrekening 2006 N.V. MAR blijkt dat het aan de gemeente uit te keren dividend over 2006 € 254.000,- bedraagt. Dit betekent dat € 234.000,- aan inkomsten kan worden bijgeraamd (voordeel 2007).

Verkiezingen

In verband met de te houden verkiezingen in 2009, 2010 en 2011 dienen extra portokosten te worden geraamd van respectievelijk € 12.000,- in 2009, € 12.000,- in 2010 en 24.000,- in 2011. In 2010 en 2011 kan voor € 12.000,- dekking worden gevonden door de aframing van ten onrechte opgenomen ramingen voor portokosten bij het GSC (zie programma 3).

Drukwerk

De afgelopen maanden zijn meer dan gemiddeld brochures en folders (zowel voor in- als extern gebruik) gedrukt waardoor de lasten stijgen (nadeel voor 2007 € 15.000,-).

Automatisering

Vanwege de samenwerking met Albrandswaard is er een verbinding tussen beide computersystemen opgezet zodat mensen op beide locaties hun werkzaamheden kunnen verrichten. E.e.a. leidt tot een structureel nadeel van € 15.000,-.

Onderhoud gebouw

Vanwege diverse redenen zoals lekkage, stormschade, nazorg en diverse verhuizingen is extra geld nodig om het gebouw op een veilige manier te onderhouden. Nadeel voor 2007 € 70.000,-.

Afronding project Centrumplan

De kapitaallasten zijn verlaagd aangezien de bouwkosten Gemeentehuis gunstiger zijn uitgevallen. Dit levert voor dit programma een voordeel op van € 129.000 vanaf 2007. Voor een totaaloverzicht van de financiële afronding wordt verwezen naar het kopje 2.8.4 'stand van zaken investeringen 2007'.

Renteopbrengsten

Omdat het financieringsoverschot in 2007 lager is dan geraamd, zijn de renteopbrengsten ook lager. Daarom dient voor 2007 € 110.000,- éénmalig te worden afgeraamd (nadeel 2007).

OZB-opbrengst

Het totaal van de getaxeerde OZB-waarden per 1 januari 2007 valt lager uit dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. De geraamde opbrengst OZB 2007 wordt daarom verlaagd met € 146.000,- (nadeel 2007). Oorzaak is minder opgeleverde nieuwbouw in 2006.

Algemene uitkering

In 2007 dient voor de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds op basis van de junicirculaire € 222.400,- te worden afgeraamd (nadeel 2007). Oorzaken zijn autonome ontwikkelingen in de uitkeringsmaatstaven. De naar verwachting positieve gevolgen vanuit de septembercirculaire worden in het kader van de begroting 2008-2011 meegenomen.

Wegenbelasting

De beleidswijziging van het Ministerie van Financiën m.b.t. het 'grijze' kenteken zorgt voor een navordering (nadeel 2007 € 15.400,-) en hogere lasten in het meerjarenperspectief m.b.t. wegenbelasting (€ 23.900,- vanaf 2008) omdat de gemeente Ridderkerk wordt aangezien als particulier.

Reserves

Een voordeel ad € 150.000,- betreft de afoming zoals aangegeven in het bestedingsoverzicht van de reserve bodemonderzoeken en -saneringen in de rekening 2006. Dit bedrag wordt in de vrije reserve gestort (verloopt budgettair neutraal).

Doordat er een grondbedrijfproject vervalt, komt ook de beschikking over de reserve grondbedrijfprojecten van € 450.000,- te vervallen (Nadeel voor 2007, zie ook programma 5). Hiertegenover kan voor kosten centrumplan € 38.300,- worden gedekt uit deze reserve (voordeel voor 2007).

Doordat de bijdrage aan het regio-omslagfonds op het complex restpercelen lager uitvalt, wordt ook de beschikking over de reserve grondbedrijfprojecten lager (zie ook programma 5). Nadeel voor 2007 € 46.800,--.

Een voordeel voor 2007 ad € 404.400,-- betreft de aanwending van de reserve overlaadstation als gevolg van het opheffen van het overlaadstation aan de PC Hoofdstraat (een en ander verloopt budgettair neutraal/ zie ook programma 5).

2.8.3 Stand van zaken wensen nieuw beleid 2007-2010

Bedrijfsvoeringkosten

- Ontwikkeling internet/intranet: in 2007 is inmiddels al geïnvesteerd in het verbreden van de kennis van de technische inter- en intranetomgeving (Smartsite). Hierdoor zijn reeds enkele aanpassingen doorgevoerd die het beheer van inter- en intranet efficiënter hebben gemaakt.
- Strategisch P&O-beleid: in 2007 zijn de eerste projecten gestart. Deze projecten hebben – geheel naar verwachting – nog niet tot uitgaven geleid.
- Maatregelen voor het opslagterrein De Gorzen zijn in voorbereiding.
- Het invoeren van een nieuw groen- en wegbeheersysteem zal volgens de huidige planning in het 3^e kwartaal 2007 worden aanbesteed, en per 1/1/08 operationeel zijn.

Onderzoek verplaatsing gemeentewerf PC Hoofdstraat 2

Het onderzoek naar de verplaatsing van de gemeentewerf is uitgesteld naar 2008.

2.8.4 Stand van zaken investeringen 2007

Restant investeringskrediet vervanging van een bedrijfswagen

Dit krediet is nooit geïndexeerd geweest. Uit de lopende aanbesteding blijkt dat het bestaande krediet ontoereikend is voor een standaard bedrijfswagen vanwege de prijsstijgingen. Hierdoor is het noodzakelijk dit krediet op te hogen met € 7.200,--.

Mutaties met betrekking tot diverse Voertuigen

Prijsstijgingen, (met name vanwege hogere milieu- en ARBO eisen) en het moeten gaan betalen van de BPM hebben tot hogere uitgavenramingen voor diverse voertuigen bij de afdelingen SB en WB geleid. In totaal gaat het daarbij om € 119.800,--. Voor de helft is daar bij de opstelling van de conceptbegroting 2008 al rekening mee gehouden. Daarbij heeft er wel een verschuiving van de meeste investeringen plaatsgevonden van 2007 naar 2008 wat voor 2008 een voordeel op de kapitaallasten oplevert. Omdat de afschrijvingstermijn van de wagens van 7 naar 10 jaar kan zullen de kapitaallasten ondanks de prijsstijgingen ook structureel lager gaan uitvallen.

Veegmachine

De vervanging van een veegmachine, ten bedrage van € 14.500,--, is vervallen omdat het betreffende werk uitbesteed is. In de conceptbegroting 2008 is dit al verwerkt.

Theodoliet

De vervanging van een theodoliet (voor € 22.600,--) is uitgesteld kunnen worden tot 2009. In de begroting 2008 is daar al rekening mee gehouden.

Afronding project Centrumplan (Gemeentehuis (incl. renovatie bestaande gebouw), ontmoetingscentrum en parkeergarage)

Na het gereedkomen van de bouwwerkzaamheden in 2005 is het project financieel niet meteen afgerond. Dit omdat een aantal uitgaven in de periode van oplevering en ingebruikname nog gedaan moesten worden en omdat de bouwer op een aantal punten nog niet de gewenste kwaliteit had geleverd. Opvallend en vervelend daarbij waren lekkages op diverse plaatsen in het nieuwe gebouw. In de afgelopen periode heeft de bouwer een groot aantal gebreken/opleverpunten verholpen. Sommige werkzaamheden zijn nog niet uitgevoerd, maar al wel voorbereid voor uitvoering. Op enkele punten is er nog discussie over de wijze van aanpak. Tot nu toe is de laatste bouwtermijn nog niet aan de bouwer voldaan.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de kosten voor het verhelpen van de gebreken nagenoeg volledig voor rekening van de bouwer komen. Eventueel nog voor rekening van de gemeente komende kosten zullen beperkt zijn en kunnen ten laste van de budgetten voor beheer en onderhoud worden gebracht. Het is dan ook verantwoord nu tot de financiële afronding van het project over te gaan.

In onderstaand overzicht zijn de kredieten zoals deze in de begroting zijn opgenomen aangegeven. Vervolgens zijn de gedane uitgaven vermeld. Het blijkt dat voor alle onderdelen de uitgaven ruimschoots binnen de begroting zijn gebleven. Als oorzaken hiervoor worden genoemd gunstige aanbesteding, strikte budgetbewaking en meevallers op het gebied van bouwrente en BTW. Voorgesteld wordt de kredieten af te ramen overeenkomstig het overzicht, waarbij voor de betaling van de laatste bouwtermijn, advieskosten en afrekening BTW een bedrag van € 100.000,- wordt gereserveerd.

Krediet project Centrumplan	Uitgaven (incl. laatste afrek.)	Af te ramen 3^e monitor 2007
Ontm.centrum € 9.646.586	€ 9.424.994	€ 221.592
Gemeentehuis € 17.720.300	€ 16.395.409	€ 1.324.891
Parkeergarage € 3.070.249	€ 2.544.879	€ 525.370

Voordeel op de jaarlijkse kapitaallasten					
	2007	2008	2009	2010	2011
Ontm. centrum	24.700	60.000	58.000	56.000	54.000
Gemeentehuis	129.000	129.000	129.000	129.000	128.900
Parkeergarage	10.100	25.900	25.900	25.900	25.900

Vervanging van PIN – automaten bij het GSC

In verband met vroegtijdige beëindiging van de veiligheidslevensduur van de PIN automaten dienen de automaten in 2008 te worden vervangen. Dit betekent een investering van € 12.500,-.

Door Currence (voorheen Interpay, de toezichthouder op het betalingsverkeer) is in verband met de toegenomen criminaliteit het beveiligingscertificaat van de huidige 9 PIN automaten ingetrokken. Deze dienen uiterlijk op 01-07-2008 te zijn vervangen. Vervanging dient geheel op eigen kosten plaats te vinden.

Er zijn praktische maatregelen genomen om de veiligheid, tot het moment van vervanging, te borgen.

2.8.5 Overzicht verschuiving > €50.000,- tussen producten binnen Financiering en algemene dekkingsmiddelen (zonder budgettair effect)

Geen verschuiving.

2.8.6 Trends en knelpunten Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Geen.

Stand van zaken Reserve Strategisch Investeringsbudget (SIB)

Hierbij een korte toelichting op deze reserve volgens de toezegging in de commissie bij de behandeling van de 1^e programmamonitor 2007.

Verloop reserve 'Strategisch investeringsbudget' (SIB)

De geraamde stand van deze reserve kan als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	1-1-2007	1-1-2008	1-1-2009	1-1-2010	1-1-2011
A. Stand reserve bij begroting (boekwerk pag. 89)	9.200.000	8.437.000	6.986.000	6.375.000	6.642.000
B. Aangepaste stand reserve april 2007	9.200.000	9.397.500	7.589.493	4.485.941	4.678.836
C. Dekkingsplan november 2006	-625.300	-1.697.900	-758.900	0	0
D. Extra stortingen BNG	800.000	0	320.000	0	0
<u>E. Wijzigingen van de begroting:</u>					
Grondkosten Praktijkschool (1e begr.wijz.)	0	-48.000	-48.000	0	0
Vernieuwing centrum Drievliet/sporthal (2e begr.wijz.)	0	0	-2.153.000	0	0
1e programmamonitor 2007 (3e begr.wijz.)	-33.000	86.000	-68.000	0	0
Invoering Wet Inburgering (4e begr.wijz.)	-89.000	0	0	0	0
2e programmamonitor 2007 (5e begr.wijz.)	-75.300	-298.300	-277.700	0	0
Gevolgen rekening 2006 (6e begr.wijz.)	-166.300	-253.900	-444.300	0	0
Totaal wijzigingen (E)	-363.600	-514.200	-2.991.000	0	0
F. Rentebijdrage over de reserve	386.400	404.093	326.348	192.895	201.190
G. Stand reserve na wijzigingen april 2007 (B t/m E)	9.397.500	7.589.493	4.485.941	4.678.836	4.880.026

Toelichting

Financieel technisch gezien vormt het SIB een onderdeel van de vrije reserve. Het startkapitaal van €9,2 miljoen is gevormd door storting van de verkoopopbrengst aandelen AVR (€5,9 miljoen), winstneming grondexploitatie eind 2006 (€2,5 miljoen) en de extra éénmalige uitkering 2006 van de Bank Nederlandse Gemeenten (€8 ton). Daarnaast worden in 2007 en 2009 nog eens extra éénmalige bedragen van de Bank Nederlandse Gemeenten ontvangen. Verder zijn de begrotingswijzigingen in beeld gebracht en is de rentebijdrage berekend.

3. TOTAALOVERZICHT FINANCIËLE GEVOLGEN 3e MONITOR 2007

Omschrijving	voordeel = + / nadeel = -				
	Saldo wijzigingen 3e programmamonitor 2007				
	2007	2008	2009	2010	2011
1 Werk en economie	45.800	0	0	0	0
2 Veiligheid	-6.800	30.000	30.000	30.000	30.000
3 Bestuur en participatie	44.500	20.000	20.000	84.300	32.000
4 Educatie	-231.200	-148.300	7.700	7.300	7.000
5 Wonen en leefomgeving	-460.100	37.400	11.400	15.700	15.000
6 Welzijn	-65.600	53.300	51.100	48.900	46.800
7 Zorg	901.600	423.800	428.800	416.800	428.800
8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	-428.100	-75.800	-8.700	147.400	139.100
Saldo gevolgen 3e monitor	-199.900	340.400	540.300	750.400	698.700

De bovenstaande structurele gevolgen vanaf 2008 nemen wij mee in de opstelling van de begroting 2008-2011.

4. STAND SALDI BEGROTING 2007 – CONCEPT MEERJARENBEGROTING 2008 - 2011

Voordeel = +; nadeel = - ; BN = budgettair neutraal

Omschrijving	Raad	Begr. na wijz.	Concept meerjarenbegroting 2008-2011				
		2007	2008	2009	2010	2011	
Primaire begroting 2007	13-11-2006	0	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Concept uitkomsten (meerjaren)begroting 2008-2011 (nog in raad te behandelen)	8-11-2007	nvt	331.000	205.000	218.000	438.000	
Begrotingswijzigingen 2007-2010							
<u>1e begrotingswijziging</u>							
- grondkosten praktijkschool (investering € 1.137.400)	14-12-2006	0	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt
- reserve strategisch investerings-budget (vrije reserve)	14-12-2006	0	verwerkt	verwerkt	0	0	0
<u>2e begrotingswijziging</u>							
vernieuwen centrum Drievliet, aanpassen bestemmingsplannen/ nieuwbouw sporthal	1-2-2007	0	0	0	verwerkt	0	0
reserve strategisch investerings-budget	1-2-2007	0	0	0	verwerkt	0	0
<u>3e begrotingswijziging</u>							
- 1e programmamonitor 2007	1-3-2007	-32.500	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt
- reserve strategisch investerings-budget	1-3-2007	32.500	verwerkt	verwerkt	0	0	0
Begrotingsresultaat na raad 1 maart 2007							
		0	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
<u>4e begrotingswijziging</u>							
- invoering Wet Inburgering	1-2-2007	-88.900	0	0	0	0	0
- reserve strategisch investerings-budget	1-2-2007	88.900	0	0	0	0	0
<u>5e begrotingswijziging</u>							
- 2e programmamonitor 2007	14-6-2007	-75.300	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt
- reserve strategisch investerings-budget (vrije reserve)	14-6-2007	75.300	verwerkt	verwerkt	0	0	0
<u>6e begrotingswijziging</u>							
- Gevolgen rekening 2006		-166.300	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt	0
- reserve strategisch investerings-budget (vrije reserve)		166.300	verwerkt	verwerkt	0	0	0
<u>7e begrotingswijziging</u>							
- Deelname gezamenlijke milieustraat Noordpolder	14-6-2007	0	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt	0
Dekking: Dividenduitkering Netwerk NV		0	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt	0
<u>8e begrotingswijziging</u>							
- uitbreiding kantoor SRS (investering € 450.800)	23-4-2007	0	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt
- dekking uit huurverhoging	23-4-2007	0	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt
<u>9e begrotingswijziging</u>							
Overdrachtsdossier Brandweer Ridderkerk naar VRR	4-10-2007	-27.000	verwerkt	0	0	0	0
Dekking: uit bufferreserve		27.000	verwerkt	0	0	0	0
<u>10e begrotingswijziging</u>							
- 3e programmamonitor 2007	1-11-2007	-199.900	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt	verwerkt
Begrotingsresultaten sept.2007		-199.900	331.000	205.000	218.000	438.000	

